

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 133 (4632) 23 iyul 2014-cü il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

İlham Əliyev: "Bu gün Azərbaycan məhz görülməyən işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib"

Səh 2

6

Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 139-cu ildönümü qeyd edilib

13

Sarkisyanın acizliyi: qəbul edilməyən prezidentin siyasi faciəsi

16

Ronaldo futboldan gedəcəyi vaxtı açıqladı

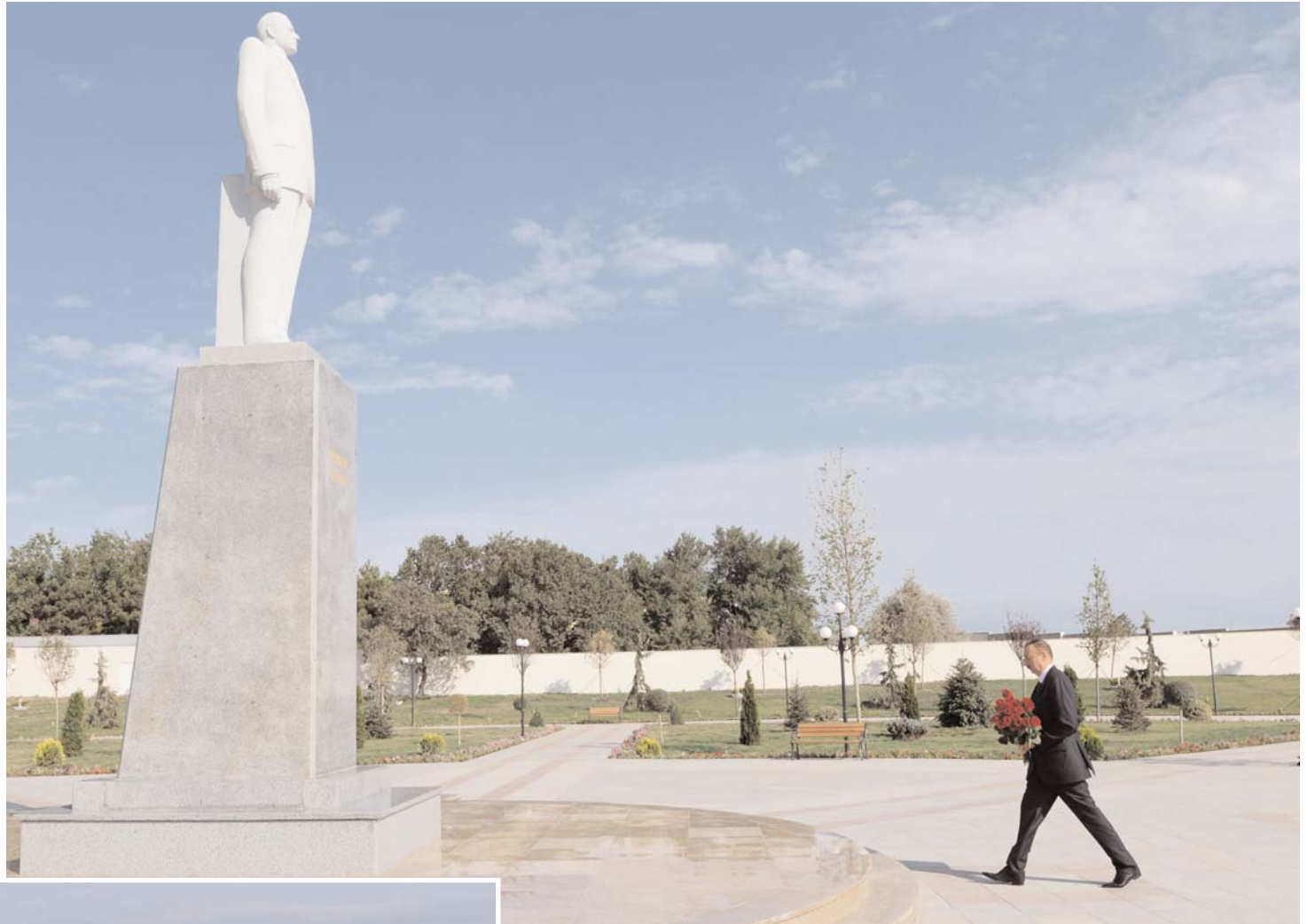

İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan məhz görülməmiş işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib”

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızı rayonunda səfərdə olub.

Dövlətimizin başçısı əvvəlcə Xızı şəhərinin mərkəzində salınan Heydər Əliyev parkında Ümummilli Liderin yeni ucaldılmış abidəsi önünə gül dəstəsi qoydu. İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızı rayonuna səfəri çərçivəsində Heydər Əliyev Parkında aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış olub. Ölkədə həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası bölgələrin daha da gözəlləşməsi, regionların simasına yeni elementlərin əlavə edilməsi ilə müşayiət olunur. Şəhər və rayonlarımızda aparılan quruculuq işləri çərçivəsində park və xiyabanların salınması və ya yenidən qurulması da diqqətdən kənar qalmır. Bu sahədə həyata keçirilən işlər çərçivəsində Xızı rayonundakı Heydər Əliyev Parkının yenidən qurulması da xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Rayon mərkəzində yerləşən bu mədəniyyət və istirahət parkının ərazisi tamamilə yenidən qurulub. Xızının mərkəzi hissəsinə xüsusi yaraşır verən bu park rayon sakinlərinin istirahətinin yüksək səviyyədə təşkilinə xidmət edir.

qamətində həyata keçirilən mühüm tədbirləri əks etdirən foto, kitab və digər vəsaitlərə geniş yer verilib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin azərbaycançılıq fəlsəfəsinin təbliği, Azərbaycan vətəndaşlarının dünyada gedən müasir proseslər çərçivəsində öz vətəni, milləti və xalqının taleyi ilə bağlı genişmiqyaslı layihələrdə iştirakının təmin olunması, onların arzu və niyyətlərini gerçəkləşdirmək əzminin reallaşması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyan Heydər Əliyev Mərkəzi həm də Azərbaycanın müasir reallıqlarını əks et-

yevin həyat və fəaliyyətinə dair tarixi sənədlərə geniş yer verilib. Burada Ümummilli Liderin həyatının uşaqlıq, gənclik və tələbəlik illəri, həmçinin sovet və müstəqillik dövrünə aid müxtəlif fotoları maraqla qarşılanı. Bu fotolarda Ümummilli Liderin istər sovet hakimiyyəti illərində, istərsə də müstəqillik dövründə Azərbaycana rəhbərliyinin müxtəlif məqamları əks olunub. Bundan başqa, Mərkəzdə Ümummilli Liderlə bağlı kitablar, sənədlər və digər maraqlı eksponatlar sərgilənir. Binada, həmçinin Prezident İlham Əliyevin Xızıya səfərlərini əks etdirən fotolardan ibarət stend də maraqlıdır. Son illərdə respublikamızda fəa-

Xızı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xəzər Aslanov parkda görülməmiş abadlıq və quruculuq işləri barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, rayon sakinlərinin mənalı istirahəti və asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün 3,6 hektar ərazidə salınmış parkda ardıcıl olaraq yenidənqurma və tikinti-quraşdırma işləri aparılır. Yenidənqurma işləri zamanı milli memarlıq üslubu ilə müasirlik tam uzlaşdırılıb, orijinal elementlər və formalarla zənginləşdirilib. Parkın ərazisində çoxlu ağac və dekorativ gül kolları əkilib, çəmənlik salınıb.

Ölkəmizdə aparılan abadlıq-quruculuq işləri əhalinin istirahətinin təşkilində ciddi dəyişikliklərə səbəb olub. Şəhər və rayonlarımızın simasını daha da gözəlləşdirən yeni parkların salınması, həmçinin mövcud parkların yenidən qurulması diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu da regionlarda həyata keçirilən quruculuq işlərinin davamlı və kompleks xarakter daşımalarına əyani sübutdur. Prezident İlham Əliyevə Xızı şəhərinin mərkəzi hissəsinin yenidən qurulması layihəsi barədə ətraflı məlumat veril-

di. Bildirildi ki, layihədə nəzərdə tutulan “Xızı Grand Hotel” ən yüksək standartlar səviyyəsində inşa olunacaqdır.

Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəm əsaslar üzərində qurulmasında, respublikamızın hərtərəfli inkişafında müstəsna xidmətləri olan ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə ölkəmizin bütün bölgələrində, o cümlədən Xızıda mühüm işlər görülür və vacib layihələr reallaşdırılır. Rayonun mərkəzində yeni tikilən Heydər Əliyev Mərkəzi Ümummilli Liderin xatirəsinə dərin ehtiramın nümunəsidir. Mərkəzdə Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən fotolar və eksponatlar toplanıb. Burada Heydər Əliyevin Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun möhkəmləndirilməsi, bu böyük şəxsiyyətin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət nəticəsində müstəqilliyin ilk illərində ölkəmizdə vətəndaş müharibəsinin qarşısının alınması, iqtisadiyyatın ağır böhran vəziyyətindən çıxarılaraq inkişaf yoluna qədəm qoyması, qüdrətli ordu quruculuğu isti-

dirir. Dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev Mərkəzinin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Məlumat verildi ki, Mərkəzin tikintisinə 2013-cü ilin aprelində başlanıb. Binanın etrafında geniş abadlıq-quruculuq işləri görülüb. Müasir interyeri ilə diqqəti cəlb edən Mərkəzin foyesində Ümummilli Liderin büstü qoyulub. Mərkəzdə ulu öndər Heydər Əli-

liyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzlərində yeni ailə quran gənclərin nikah mərasimlərinin təşkili kimi xoşməramlı tədbirlərə də başlanıb. Qeyd edildi ki, bu Mərkəzdə də vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı və bununla bağlı mərasimlərin təşkili də nəzərdə tutulur.

İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan məhz görülməli işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib”

Əvvəli səh. 2

Mərkəzin tikintisində şəhərsalma məmarlığının son nailiyyətlərindən istifadə olunub. Burada sərgi salonu, kafe, istirahət və digər yardımçı otaqlar var. Açıq sərgi salonunda maraqlı rəsm nümunələri sərgilənir. Mərkəzdə elektron kitabxana, kulinariya, xalq sənətkarlığı emalatxanası, musiqi və heykəltəraşlıq dərnəkləri fəaliyyət göstərəcəkdir. Bu dərnəklər gənclərin müxtəlif sənətlərin sirlərinə yiyələnməsinə, onların asudə vaxtının səmərəli təşkilinə geniş imkanlar yaradır. Mərkəzdəki kompyuter otağı, rəsm və dizayn studiyaları, virtual sinif də müasirliyi ilə diqqəti cəlb edir. Burada rayonun ictimai-siyasi həyatında baş verən mühüm hadisələr və əlamətdar günlərlə bağlı tədbirləri yüksək səviyyədə keçirmək üçün hərtərəfli imkan yaradılıb. Mərkəzdəki 230 yerlik akt və kiçik konfrans zallarında ictimai-siyasi və mədəni-kütləvi tədbirlərin, o cümlədən ulu öndər Heydər Əliyevin zəngin irsinin geniş təbliği məqsədilə açıq dərslərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Buraya gələnlər 3D kino zalından, pnevmatik tirzallarından istifadə edə bilərlər.

Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb. Prezident İlham Əliyev bildirib ki, dedi: Mərkəz Ulu Öndərin adını daşıyır və bu da təbiidir. Çünki Heydər Əliyev müstəqilliyimizin banisidir:

“Məhz onun fəaliyyəti nəticəsində bu gün Azərbaycan müstəqil dövlət kimi yaşayır, güclənir. Ölkəmiz üçün ən ağır dövrdə xalqın tələbi ilə rəhbərliyə gəlmiş Heydər Əliyev müstəqilliyi təmin edib, vətəndaş müharibəsinə son qoyub, ölkəmizi inkişaf yoluna çıxarıb. Bu gün biz bu siyasətə bütün istiqamətlər üzrə sadıq və ölkəmizin uğurlu inkişafı bu siyasətin nəticəsidir. Bu inkişafı biz Xızı rayonunun təmsalında da görürük. Çünki bildiyiniz kimi, Xızı o qədər də böyük rayon deyil, əhali də 15 min civarındadır.

Buna baxmayaraq, Xızının sosial-iqtisadi

di inkişafı üçün bütün lazımi tədbirlər görülür. Biz bu tədbirləri ardıcılıqla görürük ki, bütün insanları narahat edən məsələlər öz həllini tapsın. Magistral yoldan Xızıya gözəl bir yol çəkilib. Bu yol əvvəlki dövrdə o qədər də yaxşı vəziyyətdə deyildi. İndi ən gözəl standartlara uyğundur. Burada digər yol layihələri icra edilir. Bu yaxınlarda kənd yollarının tikintisi üçün əlavə vəsait ayrılıb. Altiyağac kəndinə qədər gedən yol əsaslı şəkildə tikiləcəkdir. Digər yol layihələri indi həllini gözləyir və o məsələlər də həll olunacaqdır. Şurabad kənd yolu da tikilməlidir. Bu məqsədlər üçün də vəsait ayrılacaq. Yəni, yol infrastrukturunu əsasdır və indi ölkəmizin bütün yerlərində kənd yolları

prioritet kimi gündəlikdədir. Yol olanda əlbəttə ki, rahatlıq da, inkişaf da olur. Xızının turizm potensialı çox böyükdür. Burada çox gözəl təbii şərait var - gözəl dağlar, təmiz hava. Bu gün mənə yeni layihə təqdim olundu. Gözəl otelin tikintisi nəzərdə tutulur. Yəni, bu sahədə əlavə tədbirlərin görülməsi əlbəttə ki, rayonun iqtisadi potensialını artıracaqdır. Çünki ilk növbədə yol olmalıdır, infrastruktur layihələri icra edilməlidir. Hər rayon üçün onun spesifikasiyasına uyğun olaraq iqtisadi inkişaf planı da nəzərdə tutulur, o cümlədən Xızı üçün. Bildiyiniz kimi, üçüncü regional inkişaf proqramında Xızı rayonunun inkişafı üçün bütün lazımi tədbirlər nəzərə alınıb.”

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Siyəzən, Şabran və Xızı rayonlarında böyük həcmdə yeni torpaq sahələri dövrüyyəyə buraxılacaq. Xızı rayonunda isə doqquz min hektar torpaq su ilə təmin ediləcək:

“Hazırda Xızı rayonunda suvarılan torpaqların sahəsi üç min hektardır. Yəni, indikindən üç dəfə çox torpaq suvarılacaqdır. Beləliklə, fermerlər üçün əlavə imkanlar yaradılacaqdır. Fermerlər gərək o torpaqlardan səmərəli şəkildə istifadə etsinlər. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti birlikdə bu işlərlə məşğul olmalıdırlar ki, biz bu torpaqlarda əkiləcək məhsulların nomenklaturasını müəyyən edək.

Yəni, bu, kənd təsərrüfatının inkişafı üçün çox böyük layihədir, böyük töhfədir. Əminəm ki, yaxın vaxtlarda - bir il ərzində artıq bütün lazımi şəbəkə qurulacaqdır. İndi boru xətləri və kanallar tikilməlidir ki, hazırda səhraya bənzəyən o torpaqlar artıq güllüstanə çevrilsin.

Bax, budur bizim konkret gördüyümüz işlər. Xızı rayonunun gələcək inkişafı ilə bağlı, əlbəttə ki, əlavə tədbirlər görülməlidir. Mən bilərəm ki, problemlər də vardır. Onların arasında birinci problem içməli su problemdir. Bildiyiniz kimi, indi ölkə üzrə bu problem tədricən öz həllini tapır. Əminəm ki, üçüncü regional inkişaf proqramının icrası nəticəsində bizim bütün şəhərlərimizdə içməli su layihələri təmin ediləcək-

dir, o cümlədən Xızı rayonunda. İqtisadiyyatımız artır, sosial məsələlər həll olunur. Ölkədə sabitlik və vətəndaş həmrəyliyi hökm sürür. Bir sözlə, bu gün Azərbaycan məhz görülməli işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib. Biz bu işləri ardıcılıqla görürük. Hər bir istiqamət üzrə bu işlər konkret proqram əsasında aparılır, o cümlədən rayonların inkişafı və Xızı rayonunun gələcək inkişafı ilə bağlı bizdə heç bir şübhə yoxdur. Daha da böyük işlər görülməlidir, insanlar daha da yaxşı yaşayaçaqlar.”

23 iyul 2014-cü il

İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan məhz görülməli işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib”

da keçirilən tədbirlərdə iştirakını əks etdirən şəkillər böyük maraq doğurur. Dövlətimizin başçısı otaqlarda yaradılan şəraitlə də tanış oldu. Otaqların hamısı müasir tələblər səviyyəsində qurulub. Burada müasir idarəetmə metodlarından istifadə etmək üçün bütün texniki imkanlar yaradılıb. Bu da icra strukturunun işinin daha mükəmməl qurulmasına, rayon icra hakimiyyəti əməkdaşlarının səmərəli fəaliyyətinə geniş imkan yaradır. Operativ idarəetmə otağı vasitəsilə sakinlər inzibati binaya gəlmədən onları rahat edən problemlərlə əlaqədar icra hakimiyyətinin məsul şəxsləri ilə birbaşa videoəlaqə yarada biləcəklər. Artıq rayonun bütün icra nümayəndəlikləri şəbəkəyə qoşulub. Akt zalında tədbirləri yüksək səviyyədə keçirmək üçün hər cür şərait yaradılıb. Binada kitabxana, iclas və konfrans zalları, inzibati və digər otaqlar vardır. İcra hakimiyyətinin binası, eyni zamanda, şəhərin simasına yeni görkəm verir. Binanın yerləşdiyi ərazidə geniş yaşıllaşdırma işləri aparılıb, müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb. Prezident İlham Əliyev əhaliyə yüksək xidmət göstərilməsi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

İyulun 22-də Azərbaycan Res-

Əvvəli səh. 3

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızı Rayon İcra Hakimiyyətinin yeni binasında yaradılan şəraitlə tanış olub.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamları və tapşırıqları əsasında regionlarda həyata keçirilən quruculuq işləri hər bir bölgənin inkişaf strategiyasına uyğun aparılır. Yeni tikilən binalar bölgələrin simasını daha da gözəlləşdirir. İndi bütün regionlarda səngiməyən abadlıq-quruculuq işləri ölkəmizin kompleks inkişafını təmin edir. Bu sırada Xızı rayonunda görülməli işlər də diqqəti cəlb edir. Rayon icra hakimiyyəti üçün yeni tikilən binada yaradılan şərait ölkədə dövlət idarəçiliyi sisteminin təkmilləşdirilməsinin daim diqqət mərkəzində olduğunu təsdiqləyir. Bundan başqa, müasir memarlıq üslubunda inşa olunan həmin bina rayonun görkəminə də xüsusi gözəllik verir. Bina bütün lazımi avadanlıq və sistemlərlə təchiz edilib.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, binanın inşasına 2013-cü ilin aprelində

başlanılıb və bu ilin iyulunda başa çatdırılıb. Foyədə ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub. Binada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin

ölkəmizin tərəqqisi naminə çoxşaxəli fəaliyyətlərini əks etdirən fotoşəxslər yaradılıb. Fotoşəxslərdə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin müxtəlif illərdə Xızı rayonun-

publikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızıya səfəri çərçivəsində Cəfər Cabbarlı parkında yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub.

İqtisadiyyatın güclənməsi nəticəsində əldə edilən gəlirlər hesabına regionların sosial-iqtisadi tərəqqisinə yönəldilən tədbirlərin sayı xeyli artıb. Bu tədbirlər sırasında yeni park, xiyaban və istirahət mərkəzlərinin salınmasına və ya günün tələbləri səviyyəsində yenidən qurulmasına xüsusi diqqət yetirilir. Müasir səviyyədə yenidən qurulan parklardan biri də Xızıda Cəfər Cabbarlı parkıdır. Bu istirahət məkanının yenidən qurulması sosial mənə daşımaqla yanaşı, həm də mənəvi əhəmiyyətə malikdir. Bu park həm də Xızıda doğulmuş Azərbaycanın görkəmli dramaturqu Cəfər Cabbarlının xatirəsinə olan ehtiramı nümayiş etdirir. Dövlətimizin başçısı Cəfər Cabbarlının parkda ucaldılmış abidəsi önünə gül dəstəsi qoydu.

Ardı Səh. 5

İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan məhz görülməli işlərə görə dünya miqyasında diqqət mərkəzinə çevrilib”

Əvvəli səh. 4

Azərbaycan Prezidentinə parkda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verildi. Bildirildi ki, ümumi sahəsi 5800 kvadratmetr olan parkda sakinlərin istirahəti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb, geniş yaşıllıq zolağı salınıb. Parkda aparılan yenidənqurma işləri zamanı ən xırda detallar da nəzərə alınıb. Bunun nəticəsidir ki, park Xızının ən gözəl və görkəmli yerlərindən birinə çevrilib. Burada yaradılan şərait həm də ümumilikdə rayonda aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin həcmi aydın göstərir. Azərbaycan teatr sənətinin inkişafında böyük xidmətləri olmuş, görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının adını daşıyan bu parkda yaradılan şərait istər rayon sakinlərinin, istərsə də Xızıya gələn qonaqların istirahətinin mənalı təşkili üçün geniş imkanlar açır.

Dünən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızı şəhərində inşa

yetlə həyata keçirilib. Belə tədbirlər Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasətin mərkəzində insan amilinin durduğuna daha bir əyani misal, “Mən hər bir azərbaycanlının prezidenti olacağam”, - deyən dövlətimizin başçısının fəaliyyətinin real nəticələridir. Həyata keçirilən bu layihələr Azərbaycan dövlətinin ilk növbədə vətəndaşların sosial rifah halının və mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması naminə gördüyü işlər sırasındadır. Bu, həm də Azərbaycanın iqtisadi gücünü və potensialını nümayiş etdirir. Bildirildi ki, bu yeni massiv sakinlərinin əvvəlki evləri rayonda müxtəlif illərdə baş vermiş ekzogen proseslər, o cümlədən qeyri-normal yağıntı, torpaq sürüşməsi, çökmə nəticəsində yaşayış üçün yararsız vəziyyətə düşüb. İkimərtəbəli evlərdə hər cür şərait yaradılıb. Dördotaqlı evlərin hər birinin 7 sot həyətəyi torpaq sahəsi var. Yeni massiv bütün infrastrukturla təchiz edilib. Ərazidə

luğu 182 kilometr olan Samur-Abşeron kanalı hazırda respublikanın şimal bölgəsi rayonlarının 150 min hektara yaxın torpaq sahəsini suvarma suyu və Bakı, Sumqayıt şəhərlərini, habelə Abşeron yarımadasını içməli, suvarma və texniki su ilə təmin edən irimiqyaslı kompleks su təsərrüfatı obyektidir.

“Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması” layihəsinə daxil olan Vələçay-Taxtakörpü və Taxtakörpü-Ceyranbatan kanallarının, Taxtakörpü su anbarının Su Elektrik Stansiyası ilə birlikdə tikintilərinin beynəlxalq maliyyə qurumlarının krediti və Dövlət Neft Fondunun vəsaiti hesabına 2013-cü ildə başa çatdırılması respublika-

su təminatının yaxşılaşdırılması və yeni suvarılan torpaqların istifadəyə verilməsi, həmçinin Samur-Abşeron kanalı sistemi üzrə mövcud və yeni suvarılan torpaqların planı ilə tanış oldu.

“Meliorsiya və Su Təsərrüfatı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədov Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, Taxtakörpü su anbarının istifadəyə verilməsi ilə əlaqədar layihə zonasında yerləşən rayonlarda yeni suvarılan torpaqların müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı dövlətimizin başçısının verdiyi tapşırıqların icrasına əsasən aparılan araşdırmalar nəticəsində “Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması” layihəsi zonasında 30 min 153

mızın şimal bölgəsi rayonlarında və Abşeron yarımadasında 150 min hektara yaxın mövcud əkin sahəsinin su təminatının yaxşılaşdırılmasına və 30 min hektar yeni torpaq sahəsini suvarma suyu ilə təmin etməklə onların kənd təsərrüfatı dövryyəsinə cəlb

hektar, o cümlədən Şabran rayonunda 13 min 678, Siyəzən rayonunda 7 min 962 və Xızı rayonunda 8 min 513 hektar yeni suvarılan torpaq sahələri müəyyən edilib.

Beynəlxalq məsləhətçilər tərəfindən “Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması” layihəsinin davamı olaraq Xızı, Siyəzən və Şabran rayonlarında yeni suvarılan torpaqların istifadəyə verilməsi üçün mütərəqqi suvarma texnikasının tətbiqi ilə meliorativ tədbirlərin, eləcə də mövcud suvarılan torpaqların su təminatının yaxşılaşdırılmasının layihə sənədləri hazırlanıb. Birinci növbədə Xızı rayonunun inzibati ərazisi üzrə yeni suvarılan torpaqların istifadəyə verilməsi üçün meliorativ tədbirlərin layihə sənədləri tamamlanaraq tikintiyə hazırlıq işlərinə başlanılıb. Siyəzən rayonu üzrə layihə sənədlərinin hazırlanması başa çatmaq əvəzindədir. Şabran rayonunda isə bu işlər davam etdirilir.

Layihəyə əsasən Xızı rayonu üzrə yeni suvarılan torpaq sahələri dəqiqləşdirilərək, onun 9609 hektar və su təminatı yaxşılaşdırılacaq mövcud əkin sahələri 2970 hektar olmaqla cəmi 12 min 579 hektar müəyyən edilib. Layihədə yeni inşa olunmuş Taxtakörpü-Ceyranbatan kanalından suvarma suyunun mövcud və yeni suvarılan torpaq sahələrinə verilməsi üçün ümumi uzunluğu 261,4 kilometr, o cümlədən 194,5 kilometr qapalı və 66,9 kilometr açıq suvarma şəbəkələrinin tikintisi nəzərdə tutulur. Torpaqların meliorativ vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə 630 hektar sahədə qapalı drenaj şəbəkəsi layihələndirilib. Prezident İlham Əliyev Taxtakörpü-Ceyranbatan kanalından suvarma suyunun yeni suvarılan torpaqlara verilməsi üçün suburaxıcı qurğunun təməlini qoydu. Dövlətimizin başçısı bölgə üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edən layihənin yüksək səviyyədə icrası ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

edilmiş 25 fərdi evdə yaradılan şəraitlə də tanış olub.

Azərbaycan yeganə ölkələrdəndir ki, təbii fəlakətlər zamanı evləri dağılmış insanlara dövlət vəsaiti hesabına yeni mənzillər tikilir. Xızı şəhərində də müxtəlif təbii proseslər zamanı 25 fərdi ev qəzal vəziyyətə düşmüşdü. Dövlətimizin başçısının göstərişinə əsasən həmin evlərin sahibləri üçün dövlət vəsaiti hesabına yeni evlər inşa olunub. Bu işlər qısa zamanda, həm də yüksək keyfiy-

geniş abadlıq işləri görülmüş, istirahət guşəsi və uşaq əyləncə meydançası yaradılıb.

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xızı rayonuna səfəri çərçivəsində Taxtakörpü-Ceyranbatan kanalından suyun yeni suvarılan torpaqlara verilməsi üçün suburaxıcı qurğunun təməlinin qoyulması mərasimində iştirak edib.

Başlanğıcını Azərbaycan ilə Rusiya sərhədində Samur çayından götürən və uzun-

olunmasına şərait yaradıb. Buna görə də Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən həmin layihənin icrası davam etdirilir.

Dövlətimizin başçısı Samur-Abşeron kanalını qidalandırmmaq üçün şimal çaylarında suqötürücü və nəqlətmə qurğularının tikintisi, Şabran, Siyəzən, Xızı rayonları üzrə suvarılacaq torpaq sahələrinin planı, Samur-Abşeron suvarma sistemi zonasında həmin rayonlardakı mövcud suvarılan torpaqlarda

23 iyul 2014-cü il

Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 139-cu ildönümünü qeyd edilib

Əli Həsənov: "Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda mətbuata dövlət dəstəyini yüksək səviyyəyə qaldıraraq rəsmiləşdirmiş və şəffaflaşdırmışdır"

İyulun 22-də Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 139-cu ildönümünə həsr olunmuş mərasim keçirilib.

AzərTAC xəbər verir ki, dövlət və hökumət nümayəndələrinin, Milli Məclisin deputatlarının, tanınmış media təmsilçilərinin iştirak etdiyi tədbir dövlət himninin səslənməsi ilə başladı.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfəri mərasimi açaraq, son illərdə ölkəmizdə medianın inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışdı.

V.Səfəri jurnalistlərin milli mətbuatın 139-cu ildönümü ilə əlaqədar keçirilən fərdi yazı müsabiqəsinin nəticələri barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, müsabiqəyə 116 yazı təqdim olunub. Bu yazıların müəllifləri 66 redaksiyanı təmsil edir. Yazılar Fondun müəyyənləşdirdiyi ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilib. Yazı müəlliflərinin siyahısı ekspert rəyləri ilə birgə Müşahidə Şurasının üzvlərinə təqdim edilib. Müzakirələrdən sonra Müşahidə Şurasının üzvləri ekspert rəylərini əsas götürərək, 30 jurnalistin müsabiqənin qalibi olması, 10 nəfərin isə həvəsləndirici mükafatla təltif edilməsi barədə qərar qəbul edib. Sonra Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov mərasimdə çıxış edib:

"Hörmətli jurnalistlər!

Xanımlar və cənablar!

Bu gün Azərbaycan milli mətbuatının 139-cu ildönümü tamam olur. Sizin hamınızı və bütün Azərbaycan jurnalistlərini bu münasibətlə səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Tarixə nəzər salsaq görərik ki, zəngin

ənənələrə malik olan milli mətbuatımız mü-rəkkəb, lakin şərəfli inkişaf yolu keçmişdir. Azərbaycan milli mətbuatı XIX əsrin II yarısında çar Rusiyasında cərəyan edən ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni proseslərin milli ucqarlara, o cümlədən Azərbaycana təsiri altında təşəkkül tapmağa başladı. Həmin dövrdə imperiyada həyata keçirilən liberal islahatlar Azərbaycanda milli burjuaziyanın formalaşmasına və maarifçilik hərəkatının inkişafına əlverişli zəmin yaratdı.

Azərbaycan dilində ilk informasiya nümunələri XIX əsrin 30-40-cı illərinə təsadüf edir. Lakin 1832-ci ildə buraxılan "Tiflis xəbəri" və 1845-ci ildə fəaliyyətə başlayan "Qafqazın bu tərəfinin xəbərləri" adlanan nəşrlər ayrı-ayrı dövlət qurumlarının rəsmi bülletenləri idi və milli mətbuat nümunələri hesab edilmirdi. Qeyd olunmalıdır ki, həmin dövrdə Cənubi Qafqazda 20-yə yaxın rus, 15 gürcü, o qədər də erməni dilində mətbuat-informasiya vasitəsi nəşr edilirdi. Çar Rusiyası sadəcə olaraq Azərbaycan dilində mətbuat orqanının yaradılmasına, Cənubi Qafqazın müsəlman əhalisinin savadlanmasına imkan vermirdi. Bu da həmin dövrdə rus imperiyasının həyata keçirdiyi dini və milli ayrı-seçkilik siyasətinin bariz nümunəsi idi. Odur ki, görkəmli ziyalı, maarifçi və publisist, böyük mütəfəkkir alim və naşir Həsən Bəy Zərdabinin təşəbbüsü, fədakar əməyi və bilavasitə rəhbərliyi ilə ilk azərbaycandilli nəşrin - "Əkinçi" qəzetinin işıq üzü görməsi çox əlamətdar bir hadisə idi və həmin gün - 22 iyul 1875-ci il Azərbaycanda Milli Mətbuat Günü hesab olunur. Azərbaycanda milli mətbuat tarixini şərti olaraq 4 mərhələyə bölmək olar.

Birinci mərhələyə 1875-1918-ci illəri aid edirlər. 1875-ci il iyulun 22-də "Əkinçi" qə-

zetinin ilk nömrəsinin çapı ilə Azərbaycan milli mətbuatının əsası qoyulmuşdur. İki ilə yaxın fəaliyyət göstərən "Əkinçi" Mirzə Fətəli Axundzadə, Seyid Əzim Şirvani, Nəcəf bəy Vəzirov, Əsgər ağa Gorani, Ələkbər Heydəri kimi açıq fikirli, saf əqidəli milli ziyalıları öz ətrafında birləşdirmiş, elm, maarif, mədəniyyət, ədəbiyyat, incəsənət, təbiət elmlərinin inkişafı ilə bağlı materiallar dərc etmiş, xalqın mədəni tərəqqisinə çalışmış, dini mövhumata, xurafata və cəhəletə qarşı mübarizə aparmışdır. İlk növbədə özünün milli maarifçilik ideyası və xüsusiyyətləri ilə seçilən bu qəzet milli mətbuatın müasirləşmə, məfkürə saflığı, ədəbi dilin formalaşması, obyektiv xəbərçilik və digər bu kimi yaradıcılıq prinsiplərini müəyyənləşdirərək, onları milli jurnalistika məktəbi səviyyəsində təbliğ etmişdir.

XIX əsrin ikinci yarısı - XX əsrin əvvəllərində "Əkinçi" ənənələrini davam etdirən "Ziyayi-Qafqaziyyə", "Kaspi", "Kəşkül", "Şərqi-rus", "Həyat", "İrşad", "Molla Nəsrəddin" və digər milli Azərbaycan nəşrləri yaranmış, fəaliyyət göstərmiş və milli oyanış, milli özünüdərk prosesinin aparıcı nümunələri kimi şöhrət qazanmışlar. Həmin dövrdə milli öndərlərimiz və aydınlarımızdan Cəlil Məmmədquluzadə, Mirzə Ələkbər Sabir, Hüseyn Cavid, Ömər Faiq Nəmanzadə, Məhəmməd ağa Şahtaxılı, Abbas Səhhət, Məmməd Səid Ordubadi, Əli Nəzmi və digərləri millətin böyük maarifçilik tribunasına çevrilmiş milli mətbuatımızın səhifələrində xalqımızın milli mənəvi dəyərlərinin qorunmasına, mədəniyyətinin tərəqqisinə, qabaqcıl ictimai fikrin, milli şüurun formalaşmasına mühüm töhfələr vermiş, ən əsası Azərbaycan xalqının azadlıq arzularının gerçəkləşməsində böyük rol oynamışlar.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə - 1918-1920-ci illərdə Azərbaycan milli mətbuatı öz inkişafının ikinci mərhələsinə qədəm qoymuş, milli müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi, milli dövlət, milli-mədəni quruculuq sahəsində AXC-nin fəaliyyətinin geniş kütlələrə çatdırılması və təbliğ olunması istiqamətində hər tərəfli fəaliyyət göstərmişdir. Bu mərhələdə milli mətbuatın əsas missiyası müstəqil dövlətçiliyə və milli inkişafa xidmət üzərində qurulmuşdur. Həmin dövrdə demokratik prinsipləri, o cümlədən söz və mətbuat azadlığını təsbit edən rəsmi hüquqi sənədlər qəbul edilmiş, Üzeyir bəy və Ceyhun bəy Hacıbəyovların rəhbərliyi ilə "Azərbaycan" qəzeti fəaliyyətə başlamışdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu iki il ərzində "Açıq söz", "İstiqlal", "Azərbaycan", "Bəsirət", "İttihad", "Kaspi" qəzetləri, "Qurtuluş", "Əfkar", "Övraqi-nəfise" jurnalları da daxil olmaqla ölkədə 129 qəzet və jurnal nəşr edilmişdir. Həmin dövrün mətbuatı "Əkinçi" ənənələrini davam etdirməklə yanaşı, Əlimərdan Topçubaşov, Əhməd Ağaoğlu, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, Nəsim Yusifbəyli, Əli Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi, Abdulla Şaiq, Firudun Köçərli, Əbdürrəhim Haqverdiyev, Süleyman Sani Axundov və digər milli aydınlara, qabaqcıl ictimai-siyasi xadimlərə, mədəniyyət nümayəndələrinə, maarifçi qələm sahiblərinə geniş meydan verərək milli müstəqillik, dünyəvi, demokratik cəmiyyət quruculuğu ideyalarının dünyada tanınması işinə böyük töhfələr vermişdir.

Ardı Səh. 7

Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 139-cu ildönümünü qeyd edilib

Əli Həsənov: "Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda mətbuata dövlət dəstəyini yüksək səviyyəyə qaldıraraq rəsmiləşdirmiş və şəffaflaşdırmışdır"

Əvvəli Səh. 6

Azərbaycan milli mətbuat tarixinin 1920-1991-ci illəri əhatə edən üçüncü mərhələsi Sovet hakimiyyəti illərinə təsadüf edir. Bu dövrdə mətbuat partiyalı mövqeyi ilə seçilərək, "sosializm realizmi" və kommunizm ideyalarının təbliği ilə məşğul olmuş, bütün SSRİ-də olduğu kimi Azərbaycan jurnalistikası da ideoloji buxovlar və sərt senzura şəraitində fəaliyyət göstərmək məcburiyyətində qalmışdır. Bununla yanaşı, həmin illərdə milli mətbuatımız texniki imkanları və məzmun baxımından inkişafını davam etdirmiş, Azərbaycanda yeni teleradio jurnalistikası təşəkkül tapmış, kütləvi informasiya vasitələrinin coğrafiyası və tematikası genişlənərək respublikanın ictimai-siyasi həyatının bütün sahələrini əhatə etmişdir. Azərbaycan televiziyası və radiosu, "Kommunist", "Kənd həyatı", "Bakinski raboçi", "Vışka", "Azərbaycan gəncləri", "Molodyoj Azerbaydjana", "Bakı-Baku" və digər tanınmış mətbuat orqanlarında kommunist ideologiyası və təbliği ilə yanaşı, iqtisadi, elmi, mədəni inkişaf əlaqədar məsələlər də öz əksini tapmışdır. 1969-cu ildə ümummilli lider Heydər Əliyev respublikada rəhbərliyə gələndən sonra, sovet senzurasının mövcudluğuna baxmayaraq, yerli kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycan Respublikasının milli obrazının, azərbaycançılıq ideyasının, milli vətənpərvərlik hissinin təbliği, ana dilinin inkişaf etdirilməsi, milli şüurun və özünüdərk formalaşdırılması prosesinə rəvac verilmiş və bu xətt sonrakı dövrdə geniş vüsət almışdır. Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan mətbuatı nəinki özünün keçmiş zəngin milli ənənələrini qoruyub saxlaya bilmiş, həm də jurnalistikada yeni-yeni nailiyyətlərə imza atılmışdır. Mətbuat öz maarifçilik funksiyasını davam etdirərək respublikanın ictimai-siyasi və mədəni həyatının ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilmişdir.

Ötən əsrin 90-cı illərindən başlayaraq müstəqillik uğrunda xalq hərəkatı və milli mübarizə, dövlət müstəqilliyinin əldə edilməsi və milli dövlət quruculuğu proseslərinin gedişində Azərbaycan milli mətbuatının inkişafının yeni - dördüncü mərhələsi başlanmış və bu gün də bu proses davam etməkdədir. 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə hakimiyyətə qayıdan ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğunun mühüm tərkib hissəsi kimi söz və məlumat azadlığının təmin olunmasını, demokratik, plüralist KİV-in formalaşdırılması və inkişafını, onun hüquqi-normativ bazasının yaradılmasını və iqtisadi müstəqilliyinin təmin edilməsini dövlətin mətbuat siyasəti qarşısında dayanan əsas vəzifələri kimi müəyyən etmişdir.

Məhz Heydər Əliyevin siyasi iradəsi və böyük səyləri nəticəsində söz və məlumat azadlığı, hər kəsin sərbəst şəkildə informasiya almaq və yaymaq hüququ 1995-ci ildə qəbul edilmiş Konstitusiyada öz əksini tapmışdır. Sonrakı illərdə bu prinsip hüquqi norma kimi dövlət həyatının bütün sahələrində təsbit edilmiş, siyasi plüralizmi, ifadə azadlığını məhdudlaşdıran bütün senzura və dövlət tənzimləmə mexanizmləri ləğv edilmiş, KİV-in inkişafı sahəsindəki bütün

süni maneələr aradan qaldırılmış, bu sahədə qanunvericilik bazası təkmilləşdirilərək beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmışdır. Buna paralel olaraq Heydər Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamlara əsasən həyata keçirilmiş çoxsaylı tədbirlər mətbuatın maddi-texniki bazasının, iqtisadi müstəqilliyinin gücləndirilməsində, jurnalistlərin azad fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin təmin edilməsində əvəzsiz rol oynamışlar.

Heydər Əliyev prezidentlik fəaliyyətində həmişə jurnalistlərlə yaxın təmasda olmuş, onların sosial, maddi və mənəvi problemləri ilə maraqlanmış və qələm əhlinə heç vaxt öz köməyini əsirgəməmişdir. Hesab edirik ki, mətbuat-dövlət münasibətlərində mütərəqqi ənənələrin əsasının qoyulması və inkişaf etdirilməsi Ümummilli Liderin Azərbaycan mediası və cəmiyyəti qarşısında mühüm xidmətlərindən biridir. 2002-ci ilin martında Heydər Əliyevin Azərbaycan "Jurnalistlərinin dostu" seçilməsi Ümummilli Liderin söz və məlumat azadlığına, kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına diqqət və qayğısının nəticəsi olmuşdur.

2003-cü ildə cənab İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonrakı dövrdə bütün sahələrdə olduğu kimi, kütləvi informasiya vasitələri sahəsində də əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasət və formalaşmış ənənələr, Azərbaycanın demokratik inkişaf xəttinə uyğun sistemli liberal islahatlar konseptual şəkildə, müasir dövrün reallıqları nəzərə alınmaqla davam etdirilmişdir. Müstəqil medianın inkişafına xidmət edən yeni qanunların qəbul edilməsi, mətbuat orqanlarının "Azərbaycan" nəşriyyatına borclarının silinməsi, hər beş ildən bir milli mətbuatın, televiziya və radionun yubileylərinin ölkə səviyyəsində qeyd edilməsi, KİV əməkdaşlarının dövlət mükafatlarına və fəxri adlara layiq görülməsi, redaksiyalara birbaşa maliyyə yardımının göstərilməsi və s. 2003-cü ildən sonrakı dövrdə həyata keçirilmiş rəsmi tədbirlərin natamam siyahısıdır. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda mətbuata dövlət

dəstəyini yüksək səviyyəyə qaldıraraq rəsmiləşdirmiş və şəffaflaşdırmışdır.

İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə dövlətin media siyasətinin başlıca məqsədi güclü, müstəqil, obyektiv informasiya daşıyıcısı olan, eyni zamanda, dövlətçilik prinsiplərinə sədaqət nümayiş etdirən, milli maraqların təəssübünü çəkən medianın formalaşması və inkişafı olmuşdur. Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı çoxsaylı fərman və sərəncamlar, xüsusilə 2008-ci ildə təsdiq etdiyi "Azərbaycan Respublikasında kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi Konsepsiyası" məhz bu məqsədlərin həyata keçirilməsinə xidmət etmişdir. Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə 2009-cu ildə yaradılmış Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu KİV-lərin maddi-texniki bazasının, jurnalistlərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə ardıcıl tədbirlər həyata keçirir. Fəaliyyət göstərdiyi 5 il ərzində Fonda dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitin həcmi 17 milyon manatı keçmişdir.

Bu gün Azərbaycan dünyada yeganə ölkədir ki, jurnalistlər dövlət hesabına mənzilə təmin olunurlar. Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Prezidentinin 2010-cu il 22 iyul tarixli "Azərbaycan mətbuat işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi tədbirləri haqqında" Sərəncamına əsasən jurnalistlər üçün 156 mənzilli ayrıca bir bina inşa edilmişdir. 2013-cü il iyulun 22-də Azərbaycan Prezidentinin iştirakı ilə binanın açılış mərasimi keçirilmiş və tam təmirli mənzillər jurnalistlərə paylanmışdır. Elə həmin gün cənab Prezident KİV əməkdaşları üçün yeni - 250 mənzilli binanın təməlini qoymuşdur.

Ötən illərdə həyata keçirilmiş çoxsaylı tədbirlər Azərbaycanda KİV-lərin cəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin inkişafına mühüm təsir göstərmişdir. Hazırda Azərbaycanda 5000-dən artıq KİV müvafiq dövlət orqanında qeydiyyatdan keçmişdir. Ölkədə 40-a yaxın gündəlik, 200-dən artıq həftəlik və aylıq mətbuat orqanı, 20-dən çox infor-

masiya agentliyi, 300-ə yaxın fəal internet informasiya resursu, 50-dən artıq televiziya və radio kanalı, onlarla mətbuat yayımı firması fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyev daim medianın problemləri ilə maraqlanır, jurnalistlərlə görüşür, KİV-lərin hərtərəfli inkişafı üçün zəruri addımlar atır. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan mətbuat nümayəndələri cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısını yüksək qiymətləndirərək, onu iki dəfə - 2010-cu və 2013-cü illərdə "Jurnalistlərin dostu" seçmişlər.

Bu gün Azərbaycan dünyada dinamik inkişaf edən, müasir, beynəlxalq aləmdə böyük nüfuzla malik, demokratik islahatların daha da dərinləşdiyi ölkəyə çevrilmişdir. Mövcud reallıqlar kütləvi informasiya vasitələrinin, o cümlədən milli mətbuatımızın qarşısında da bir çox yeni vəzifələr qoyur. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında qeyd etdiyi kimi, bu gün Azərbaycan mediası müasir cəmiyyət quruculuğunda, milli həmrəyliyin və tolerantlığın möhkəmləndirilməsində, demokratik özünüdərk inkişafında, milli mə-

nəvi dəyərlərin qorunub saxlanması və təbliğində daha təsirli rol oynamaq, global informasiya məkanının, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının yaratdığı imkanlardan səmərəli istifadə edərək fəaliyyət sahəsini genişləndirməli, beynəlxalq aləmdə tanınmalı və Azərbaycanın haqlı səsinə dünya ictimaiyyətinə çatdırmağı bacarmalıdır. Eyni zamanda, öz tarixi dəyərlərini, jurnalistikada "Əkinçi" ənənələrini yaşadaq peşəkərlik, obyektivlik, qərəzsizlik, yüksək milli şüur və vətənpərvərlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdır.

Bir daha bütün Azərbaycan jurnalistlərini milli mətbuatımızın 139-cu ildönümü münasibətilə təbrik edir, hər birinizə can sağlığı və yaradıcılıq uğurları arzulayıram."

Sonra müsabiqənin qalblarına Fondun mükafatları təqdim edilib.

Daha sonra mərasimdə rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini İltimas Məmmədov nazirlik adından Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşova və Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərliyə fəxri fərman təqdim etdi.

Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov çıxış edərək Azərbaycan milli mətbuatının keçdiyi çətin və şərəfli tarixi yola nəzər saldı, "Əkinçi" qəzetinin xalqımızın həyatında oynadığı rolunu vurğuladı.

Sonda Mətbuat Şurasının təsis etdiyi "Ali media mükafatı" təqdim olundu. "Şərq qapısı" qəzetinin baş redaktoru Tural Səfərov mükafat alanlar adından çıxış edərək minnətdarlığını bildirdi, Naxçıvan Muxtar Respublikasında mətbuatın inkişafına göstərilən diqqət və qayğıdan danışdı. Prezident Administrasiyası ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri, professor Əli Həsənov mərasimə yekun vuraraq jurnalistlərə yeni yaradıcılıq uğurları arzuladı, dövlətimizin mətbuatın inkişafına bundan sonra da diqqət və qayğı göstərəcəyini bir daha vurğuladı. Mərasim konsert proqramı ilə davam etdi.

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialında Oksford Universitetinin alimləri ilə görüş keçirilib

MV.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialında Oksford Universitetinin alimləri ilə görüş keçirilib. Azər-TAc xəbər verir ki, tədbirdə dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, ictimai-siyasi və mədəniyyət xadimləri iştirak ediblər. M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayeva görüşü açaraq ötən ilin oktyabrında Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq Departamenti-nin dəvəti ilə həmin təhsil ocağında olduğunu bildirib.

Rektor dünyanın ən qədim və nüfuzlu təhsil ocaqlarından biri sayılan Oksford Universitetində Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzinin yaradılması ilə əlaqədar Anlaşma Memorandumunun imzalandığını diqqətə çatdırıb, belə bir Mərkəzin yaradılmasının elmi əhəmiyyətini vurğulayıb, bu əlamətdar hadisənin Azərbaycan dilinin, ədəbiyyatının, tarixinin, mədəniyyəti ilə bərabər gələcək nəslin elmi potensialının zənginləşdirilməsi baxımından xüsusi çəkiyə malik olduğunu qeyd edib.

Rektor bildirdi ki, Elmi Mərkəzin açılması ilə bağlı qərarın qəbul edilməsində Oksford Universitetinin bugünkü görüşdə iştirak edən alimlərinin böyük dəstəyi olub. Professor Nərgiz Paşayeva dedi: "Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzi Oksford Universitetinin tam hüquqlu bir hissəsi kimi fəaliyyət göstərəcək. Mərkəzin dəyəri və sanbalı da məhz bundadır. Nizami Gəncəvi bəşəri dəyərləri vəsf edən böyük bir simadır. Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı bütün bəşəriyyətə məxsusdur. Nizami Gəncəvi böyük İslam mədəniyyətinin dünya mədəniyyətinə bəxş etdiyi şəxsiyyətdir. Bu mütəfəkkir hələ XII əsrdə insanları bu günün əsas problemi olan tolerantlığa, humanizmə çağırırdı. Nizami Gəncəvi Azərbaycan torpağında yaşayıb yaratmışdır. Nizamının idealları bu gün də əhəmiyyətlidir. Böyük mütəfəkkir Avropaya, dünyaya ancaq alimlərin və elmin çiyində təqdim olunmalıdır".

AMEA-nın müxbir üzvü Nərgiz Paşayeva Elmi Mərkəzə Nizami Gəncəvinin adının verilməsində dəstək olan Oksford Universitetinin bütün alimlərinə təşəkkürünü bildirərək dedi: "Mərkəzin dəyəri ondan ibarətdir ki, o, Nizami Gəncəvinin adını daşıyacaq və Oksford Universitetinin bir qurumu kimi dünyada qəbul ediləcək. Elmi Mərkəz Azərbaycan və onun yerləşdiyi Qafqaz regionunun tarixi və mədəniyyətinin araşdırılması üzrə Böyük Britaniyada təsis edilən ilk elmi tədqiqat ocağıdır. Mərkəz Oksford Universitetində keçiriləcək tədbirlərin, tədqiqatların və Azərbaycan ilə bağlı digər fəaliyyət növlərinin təqvimini tərtib edəcək".

Nizamişünaslığın hazırda həllini gözləyən bir elm sahəsi olduğunu vurğulayan Nərgiz Paşayeva bildirib ki, bu, bizim vaxtilə ədəbiyyatşünaslığımıza töhfə verən alimlərin aqibəti kimi olmamalıdır. Nizami Gəncəvi haqqında kitablar çoxdur, amma onların heç biri akademik rəndə ingilis və ya fransız dillərinə tərcümə olunmayıb. Bu məsələyə xüsusi diqqət yetirilməlidir. Azərbaycan alimlərinin, şərqsünaslarının, türkoloqlarının gözəl əsərləri var. Bizim borcumuzdur ki, bunları bir daha həm özümüze, həm də belə bir müstəvidə Oksford Universitetinin alimlərinə tanıdaq. Azərbaycanın elm adamları-

nın ingilis, fransız, alman dillərində çap edilən və geniş elmi aləmə məlum olan kitabları azdır. Yeni Elmi Mərkəz açıldıqdan sonra əlbəttə ki, bu elmi problemlərin həllinə sistemli şəkildə başlanılacaq.

Oksford Universitetində İranşünaslıq bölməsinin rəhbəri Edmund Martin Herzig təmsil etdiyi təhsil ocağında şərqsünaslıq bölməsinin yaradılmasının tarixindən danışaraq akademik səviyyədə əlaqələrin önəmini qeyd edib, azərbaycanlı həmkarları ilə birgə fəaliyyət üçün işlərin çox olduğunu diqqətə çatdırıb. Qədimliklə yeniliyin vəhdətinin çox vacib məqam olduğunu söyləyən alim bunun fəal əməkdaşlığın bünövrəsi kimi dəyərləndirib. Alim vurğulayıb ki, azərbaycanlı həmkarlarının əsərlərinin tərcüməsinə dəstək olmağa hazırdır. İngiltərəli oxuculara şərqi ədəbiyyatının tanıtılmasında Oksford Universitetinin rolunu qeyd edən alim bu təhsil ocağının digər qurumlarla əlaqələrindən danışib. Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İnstitutunu, Nyu-York Universitetinin Antik Araşdırmalar Mərkəzinin aparıcı elmi tədqiqatçısı Robert Cerard Hoyland Azərbaycan tarixinin zənginliyindən, ədəbiyyatımızla daha yaxından tanış olmaq arzusunda söz açıb. Alim bildirib ki, Mərkəzdə tariximiz tədqiq ediləcək, təcrübə mübadiləsi aparılacaq.

Azərbaycan alimlərinin əsərlərinin dünyaya hələ lazımcına tanış olmadığını söyləyən Robert Cerard Hoyland ən parlaq Azərbaycan xadimlərinin əsərlərini tərcümə edib daha geniş ingilis dilli auditoriyaya tanıdırmaq təşəbbüsünün vacibliyindən danışib.

Qədim Bərdə şəhərində aparılan arxeoloji tədqiqatlardan söhbət açan alim Azərbaycanda sivilizasiyaların dinc yanaşı yaşadığını söyləyib.

Robert Cerard Hoyland Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının Oksford Universiteti ilə yeni müstəvidə yaradılan əlaqələrinin əməkdaşlığın inkişafına töhfə verəcəyini qeyd edib. Professor Nərgiz Paşayeva auditoriyaya müraciət edərək belə layihələrin reallaşmasına hər zaman dəstək olan elm xadimlərinə təşəkkürünü bildirib. Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, Bakı Dövlət Universitetində ümumi dilçilik kafed-

rasının müdiri Nizami Cəfərov Azərbaycanda intellektual maraqların olduğunu bildirib. Nizami Gəncəvinin adını daşıyan Mərkəzin Avropanın nüfuzlu Oksford Universitetində yaradılmasını təsadüfi hadisə olmadığını bildiren Nizami Cəfərov qeyd edib ki, müasir Azərbaycanın coğrafi ərazisi minilliklər ərzində bir çox qədim sivilizasiya və mədəniyyətlərin kəsişdiyi yer olub. Mərkəzin məqsədi bu mədəniyyət və dinlərin Azərbaycanın maraqları baxımından öyrənilməsinin təşviq edilməsidir. Sonra Bakı filialının akt zalında qonaqlar üçün Azərbaycan musiqisindən ibarət konsert proqramı təqdim olunub.

Azərbaycan mətbuatının inkişafı uğurla davam edir

Azərbaycanda Milli Mətbuat Gününün təntənə ilə qeyd edilməsi artıq xoş ənənəyə çevrilib. Neçə illərdir ki, davam edən bu ənənənin əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ulu öndər Heydər Əliyev 2000-ci il martın 27-də Azərbaycanda milli mətbuatın yaradılmasının 125 illiyi ilə bağlı Fərman imzalayıb. "Əkinçi" qəzetinin nəşrə başladığı 22 iyul günü həmin vaxtdan hər il ölkəmizdə Milli Mətbuat Günü kimi dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başlanıb. Mətbuata dövlət qayğısı ənənəsini Prezident İlham Əliyev də yeni dövrün tələblərinə uyğun olaraq uğurla davam etdirir.

AzərTAc xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) və Azərbaycan Mətbuat Şurasının, kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri Milli Mətbuat Günü münasibətilə iyulun 22-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə

əkli qoyublar. Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Sonra Azərbaycan milli mətbuatının banisi Həsən bəy Zərdabinin məzarı önünə əklil qoyulub, böyük müfəkkirin xatirəsi anılıb.

Görkəmli maarifpərvər, pedaqoq və təbiətşünas alimin məzarı önündə çıxış edən Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov milli mətbuatımızın keçdiyi çətin və şərəfli

yoldan danışdı. Bildirib ki, 1875-ci il iyulun 22-də maarifçi və publisist Həsən bəy Zərdabi tərəfindən nəşr olunmağa başlayan "Əkinçi" qəzeti iki ilə yaxın fəaliyyəti dövründə mütərəqqi fikirləri ziyalıları ətrafında birləşdirib. Qəzetdə elm, maarif, mədəniyyət, incəsənət və kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı məqalələr dərc olunub, bu mətbu orqan vasitəsilə xalqın mədəni tərəqqisi uğrunda mübarizə aparılıb. Maarifçilik xüsusiyyətləri ilə seçilən bu qəzet məfkurə saflığı, ümummilli məqsədlərin

təbliği, ədəbi dilin zənginləşməsi, hadisələrin obyektiv işıqlandırılması kimi yaradıcılığın təməl prinsiplərini təcəssüm etdirən məktəb səviyyəsinə yüksəlib.

KİVDF-nin icraçı direktoru Vüqar Səfərlisi isə çıxışında son illər ölkəmizdə medianın inkişafı, söz və fikir azadlığının təmin olunması istiqamətində görülmüş işlərdən danışdı. Qeyd edilib ki, mətbuatın hüquq-normativ bazasının möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, onun iqtisadi müstəqilliyinin təmin edilməsi də dövlətin diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanda 156 jurnalistin dövlət tərəfindən mənzillə təmin olunması bunun parlaq nümunəsidir.

Milli Məclisin deputatı, Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin üzvü, "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Bəxtiyar Sadiqov Həsən bəy Zərdabinin yaratdığı "Əkinçi"nin senzura ilə üzleşdiyini vurğulayaraq Azərbaycanda həmin məhrumiyyət mühitinin 123 il sonra-1998-ci il avqustun 6-da ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən aradan qaldırıldığını söyləyib. B.Sadiqov Ulu Öndərin imzaladığı müvafiq Fərmanı Həsən bəyin görmək istədiyi azad cəmiyyətin və mətbuatın formalaşdırılması istiqamətindəki ən mühüm, xalqa və millətə xidmətin bariz nümunəsi kimi dəyərləndirib. O, qeyd edib ki, müasir Azərbaycanda azad sözə və müstəqil mətbuata dövlət səviyyəsində xüsusi önəm verilir.

Bildirilib ki, 139 il əvvəl görkəmli ictimai xadim, böyük maarifpərvər Həsən bəy Zərdabi Azərbaycanda ilk milli mətbuat nümunəsi yaradanda bu qədər davamçısı olacağına bilsəydi, qürur hissi keçirərdi. Azərbaycanda mətbuat çətin və şərəfli yol keçib.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra milli mənəvi dəyərlərə qayıdış mətbuat sahəsində də özünü göstərdi. Milli mətbuatımızın inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoydu. Bu inkişaf uğurla davam edir.

23 iyul 2014-cü il

Qaradağ rayon icra hakimiyyəti Milli Mətbuat Günü ilə bağlı tədbir keçirib

Dünən Qaradağ rayon icra hakimiyyətində 22 iyul Milli Mətbuat Günü münasibətilə ənənəvi tədbir-görüş keçirilib. Tədbirdə Qaradağ rayon icra hakimiyyətinin müavini Təranə İsmayılova çıxış edərək bütün media nümayəndələrini Milli Mətbuat Günü münasibətilə təbrik etdi, şərəfli yolda onlara uğurlar arzuladı. T.İsmayılova Azərbaycan Milli Mətbuatının artıq 139 illik yol keçdiyini və bu yolun böyük və şərəfli olduğunu, bütün dövrlərdə qabaqcıl ideyaların carçısı olduğunu vurğuladı: "Bu gün Milli Mətbuat Günüdür. Hələ 139 il əvvəl, əsası 1875-ci il iyulun 22-də böyük ziyalı, ictimai xadim və ədib Həsən bəy Zərdabi tərəfindən qoyulan Azərbaycan milli mətbuatı cəmiyyətin inkişaf xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq mürəkkəb təkamül yolu keçmiş və müasir səviyyəyə çatmışdır".

T.İsmayılova onu da qeyd etdi ki, milli mətbuatımız 139 ilə yaxın bir zaman məsafəsi keçərək formalaşmışdır: "Azərbaycan mətbuatının sürətli inkişafı isə respublikamızda dünya standartlarına cavab verən müstəqil kütləvi informasiya vasitələrinin yaranmasına gətirib çıxarmışdır. Hazırda hüquqi-demokratik dövlət və vətəndaş cəmiyyəti qurmaq istiqamətində irəliləyən Azərbaycanda 4500-ə yaxın müxtəlif kütləvi informasiya vasitəsi - qəzet, jurnal, informasiya agentliyi və teleradio şirkətləri qeydiyyatda alınmışdır. Son 10 ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətini inamla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev söz və mətbuat azadlıqlarının inkişafını respublikanın demokratikləşməsi prosesinin vacib amili kimi dəyərləndirir. Dövlət başçısı respublikada mətbu nəşrlərin sərbəst fəaliyyətinə, jurnalistlərin öz iradələrini azad şəkildə ifadə etmələrinə bütün imkanların yaradılmasının tərəfdarıdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda 240-dan çox mətbuat nəşr olunur ki, onların da 40-ı gündəlik, 200-ü isə həftəlik və aylıq nəşr olunur. Bütün bunlarla yanaşı, xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, mətbuat işçiləri üçün dövlət hesabına yeni mənzillərin inşası dünya miqyasında analoqu olmayan bir addımdır. Ötən il iyulun 22-də isə jurnalistlər üçün inşa edilmiş yeni binanın istifadəyə verilməsi, 156 nəfər mətbuat və televiziya işçisi öz mənzil şəraitlərini yaxşılaşdırmaq imkanı qazanması, həmin gün növbəti binanın da əsasının qoyulması ölkə başçısının Azərbaycan jurnalistlərinin sosial problemlərinin həllinə, kütləvi informasiya vasitələrinə, jurnalist eməyinə verdiyi yüksək qiymətin göstəricisidir".

Tədbirin sonunda Milli Mətbuat Günü münasibətilə KİV nümayəndələrinə Qaradağ rayon icra hakimiyyəti tərəfindən qiymətli hədiyyələr təqdim olunub.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

İsmayıllıda həyata keçirilən "Təmiz şəhərdə yaşa" devizi altında "Gələcək öz əlimizdədir" layihəsinin icrasına başlanılıb

YAP İsmayıllı rayon təşkilatı rayonda epidemoloji şəraitin yaxşılaşdırılması, ətraf mühitin qorunması və ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi barədə rayonda qəbul olunmuş qərarın icrasına bütün təbəqələrdən olan qadınların daha geniş cəlb edilməsi məqsədilə şəhər qadınları ilə görüş keçirib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP İsmayıllı rayon təşkilatının sədri Əzizə Vahabova respublikamızda uğurla həyata keçirilən iqtisadi inkişaf strategiyasından danışıb: "Son 10 il ölkənin sosial, siyasi və mədəni həyatında milli dirçəliş və intibah dövrü kimi daxil olub. Bu müddət ərzində Azərbaycanda bütün sahələrdə böyük tərəqqi baş vermiş, ölkəmiz dünyanın ən sürətlə inkişaf edən dövlətlərindən birinə çevrilmiş, dövlətimizin beynəlxalq nüfuzu, dünya birliyində mövqeyi və əhəmiyyəti daha da artmış, zəngin Azərbaycan mədəniyyəti ümumbəşəri dəyərlərə inteqrasiya etmişdir. Azərbaycanın hərtərəfli uğurları, cəmiyyətimizdə baş verən ciddi, müsbət dəyişikliklər Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasət kursunun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla, parlaq şəkildə davam etdirilməsi nəticəsində mümkün olmuşdur".

O, qeyd edib ki, Azərbaycan son illər ərzində həm regionda, həm də dünyada çox böyük nüfuz qazanmış sürətli inkişaf edən ölkələr sırasına daxil olmuşdur. Respublikamızın hər bir guşəsində tikinti-quruculuq, abadlıq, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində yeni-yeni layihələr, möhtəşəm tədbirlər həyata keçirilib.

Ə.Vahabova bildirib ki, son illərdə ətraf mühitin qorunub saxlanması, məişət tullantılarının təmizlənməsi istiqamətində görülən işlər ölkə əhalisi tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Belə tədbirlərdən birincisinin Bakı şəhərinin Binəqədi rayonunda keçirilən "Təmiz Binəqədi" layihəsi təcrübəsi digər rayonlar üçün nümunə olmalıdır. Ölkəmizin dilbər guşələrindən biri olan İsmayıllı rayonunun da bu layihəyə qoşularaq "Təmiz şəhərdə yaşa" devizi altında "Gələcək öz əlimizdədir" layihəsinin icrasına başlanması bu sahədə əhalinin maarifləndirilməsi və insanların belə tədbirlərə cəlb olunması məqsədilə aparılan məqsədyönlü işlər tezliklə öz bəhrəsini verəcək.

Rayon təşkilat sədri bildirib ki, bilavasitə Prezident Cənab İlham Əliyevin İsmayıllıya göstərdiyi diqqət və qayğının bariz nümunəsidir ki, "Azərbaycanın mirvarisi"ne çevrilən İsmayıllıda tikinti-quruculuq və abadlıq işləri geniş vüsət alıb: "Təmiz şəhərdə yaşa" layihəsinin həyata keçirilməsi İsmayıllının simasını tamamilə dəyişəcək, onu daha da gözəlləşdirəcək. Bu layihənin uğurla həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə əhali arasında, xüsusən də qadınlarla maarifləndirmə tədbirlərinin aparılması, bu sahəyə könüllü fəalları cəlb olunması, əhalinin müxtəlif yaş təbəqələrindən olan insanların bu layihənin icrasına cəlb və səfərbər edilməsi tezliklə rayonumuzun daha da müasirləşməsi, ekoloji cəhətdən nümunəvi bölgəyə çevrilməsinə öz töhvələrini verəcək".

Görüşdə çıxış edən fəal qadınlardan Şərqiyyə Abbasova, Rəsmiyyə Baxışova, Kövsər Abbasova əhali tərəfindən bu layihənin razılıqla qarşılanmasını və əhəmiyyətini qeyd etməklə yanaşı, bütün qadınların onun icrasında fəal iştirakının zəruriliyini bildirdilər.

ZÜMRÜD

Bəlli olduğu kimi, Müsavat partiyasının nizamnaməsinə görə, hazırkı başqan İsa Qəmbər bu postda qalmaq limitini tükəndirib. Ancaq ortada digər bir maraqlı məqam da mövcuddur ki, həmin məqam partiyada bir neçə funksionerin İsa Qəmbərin başqanlıqda qalması üçün nizamnamədə dəyişikliyin olmasını tələb edirlər. Daha dəqiq desək, həmin tərəflər İsa Qəmbərin üçüncü dəfə eyni postu tutması üçün irəli sürdükleri təklifləri ilə partiyadaxili mühitdə soyuqluq yaradıb. Hətta belə deyilir ki, sözügedəndən qrup bununla bağlı Müsavat başqanından müəyyən razılıq da alıblar.

İsa Qəmbər çıxılmaz dilemma qarşısında

Ancaq digər qrup da var ki, onlar İsa Qəmbərdən nizamnamənin qaydalarını pozmadığı tələb edirlər. Beləliklə, Müsavat başqanı belə demək mümkündürsə, hələdilməz dilemma qarşısında qalıb. O, ya nizamnamədə dəyişiklik edib qarşıdan gələn qurultayda üçüncü dəfə başqan seçilməli, bununla da partiya daxilində ciddi narazılıq yaratmalı, ya da postundan getməsi ilə partiyanın parçalanma təhlükəsinə səbəb olmalıdır. Çünki az-çox partiyayı ayaqda saxlamağı bacarmış İsa Qəmbərdən sonra gələcək yeni başqan çətin ki, müəyyən proseslərin öhdəsindən tezliklə gələ bilsin. Başqa tərəfdən isə bu gün Müsavatda elələri də var ki, onlar həqiqətən də partiyayı İsa Qəmbərsiz təsəvvür

edə bilmirlər. Məhz bu kimi dilemmalar başqanı həqiqətən də çox çətin situasiya ilə üz-üzə qoyub. Çünki hər iki halda Müsavat partiyasının qarısını çöldən bağlayanlar olacaq. Bunun qarşısını almaq üçün isə hələ də ciddi plan cızılmayıb.

Arif Hacı partiyanın maliyyə maqnatına qalib gələ biləcəkmi?

Bütün baş verənlərə rəğmə, mövqeyi var. Lakin Nizamnaməyə görə, qurultay zamanında keçirilməlidir."

mövqeyi var. Lakin Nizamnaməyə görə, qurultay zamanında keçirilməlidir."

İbadoğlunu ona qrantlar ayıran Qərb təşkilatları da dəstəkləyir

Onu da qeyd edək ki, Qubad İbadoğlunun namizədliyini qeyd-şərtsiz dəstəkləyən Vurğun Əyyub eyni zamanda Müsavatın divan üzvü olması ilə yanaşı, həmçinin, partiyanın iqtisadi proqramının müəllifidir. Vurğun Əyyub İqtisadi Araşdırmalar Mərkəzi adlı qeyri-hökumət təşkilatının da üzvüdür və həmin qurum dəfələrlə Azərbaycan əleyhinə işləyən xarici təşkilatların, yeni öz iqtisadi maraqlarının təminatı üçün hakimiyyətə qarşı qərəzli mövqedən çıxış edən təşkilatların qrantları ilə təmin olunub.

Belə ki, son 10 ildə - 2004-2014-cü illər ərzində Qubad İbadoğlu və onun ətrafında olanlar Qərb fondlarından 14 milyon dollar həcmində qrant alıblar. Bu amil isə

həm də belə qənaətə gəlməyə əsas yaradır ki, Qubad İbadoğlunun başqan seçilməsi üçün əlində müəyyən maliyyə vəsaitləri də mövcuddur və bu vəsaitləri ona Qərb təşkilatları ötürməkdə davam edir.

Beləliklə, ehtimal etmək mümkündür ki, əgər İsa Qəmbər Müsavatın başqanlıqından gedərsə, onun yerini tuta biləcək adam məhz Qubad İbadoğlu ola bilər. Çünki Arif Hacı maliyyə baxımından ondan çox geridə qalmaqdadır. Nəticədə isə bütün hallarda Müsavat partiyasında parçalanmaların baş verəcəyini proqnozlaşdırmaq olar. Nələrin baş verəcəyini isə sentyabrda görəcəyik.

Rövşən Nurəddinoğlu

İsa Qəmbərin xələfi kim olacaq?

Müsavat partiyasında başqanlıq postu uğrunda mübarizə qızışır

partiya daxilində xələflik uğrunda mübarizə sən-gimir. Bildiyimiz kimi, rəhbərlik postuna iki isim daha iddialıdır - partiyanın mərkəzi icra aparatının rəhbəri Arif Hacı və divan üzvü, başqanın iqtisadi məsələlər üzrə müavini, o cümlədən, partiyada maliyyə maqnatı kimi tanınan Qubad İbadoğlu. Artıq indidən belə mülahizələr irəli sürülür ki, Arif Hacı partiyanın maliyyə maqnatı kimi tanınan Qubad İbadoğlu qarşısında qalib ola bilməyəcək.

Bu arada Müsavat partiyasının digər divan üzvü Vurğun Əyyub da açıq-aşkar bəyan edib ki, o, başqanlıq namizəd kimi məhz Qubad İbadoğlunu dəstəkləyəcək. Vurğun Əyyub eyni zamanda partiyanın qurultayının 2015-ci il parlament seçkilərindən sonra keçirilməsini tələb edən müsavətçilərə da etiraz edib: "Hər kəsin öz

Masazırda Duz bayramı keçirildi

Masazır Duz Zavodunun fəaliyyətə başlaması nəticəsində Azərbaycanda yodlaşdırılmamış və çirkləndirilmiş duz satışının xeyli aradan qaldırılması bayram edildi. "Marja"nın məlumatına görə, "Azərsun Holding" zavodun fəaliyyətə başladığı 21 iyul tarixində ilk dəfə Duz bayramını keçirdi.

YOD ÇATIŞMAZLIĞI XƏSTƏLİKLƏRİ ARTMIŞDI

Holdinqin ictimaiyyətlə əlaqələr və biznesin inkişafına dəstək departamentinin müdiri Afiq Səfərov tədbiri açıq elan edərək qeyd etdi ki, son dövrlərə qədər yodlaşdırılmamış qida

duzundan istifadə əhali arasında zob xəstəliyinin geniş vüsət almasına səbəb olmuşdu. Azərbaycanda, UNICEF ümumdünya təşkilatı tərəfindən yod çatışmazlığı xəstəliklərinin artması barədə vaxtında həyacan təbili çalındı. 2001-ci ildə Ümummili lider Heydər Əliyev tərəfindən "Duzun yodlaşdırılması" haqqında qanun imzalandıqdan sonra bu məsələyə diqqət artdı. UNICEF və Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi duzun yodlaşdırılması ilə yod çatışmazlığı problemini aradan qaldırmaq üçün birgə çalışmağa başladılar. Bu işlərə dəstək vermək məqsədilə, "Azərsun Holding" yodlaşdırılmış duz istehsal edən zavodu qurmaq qərarına gəldi. Aparılmış araşdırmalardan sonra bu müəssisənin tikintisi üçün Masazır ərazisi seçildi. Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinin dəstəyi ilə Masazır Duz Zavodu inşa edildi. Əgər əvvəllər istehlakçılara mənşəyi məlum olmayan, keyfiyyətsiz, tərkibində təhlükəli maddələr olan yodlaşdırılmamış duz satılırdısa, zavodun işə düşməsilə bu problem aradan qaldırıldı. Bu gün Masazır Duz Zavodunda istehsal edilən yodlaşdırılmış və yüksək keyfiyyəti ilə seçilən duz ölkədə istehlak olunmaqla bərabər, xarici bazarlara da çıxarılır.

"ƏN ÖNƏMLİ MƏSƏLƏ KEYFİYYƏTDİR"

"Azərsun Holding"ın Baş direktoru Savaş Uzan çıxış edərək bildirdi ki, Duz bayramı bütün istehlakçıların bayramı olmaqla bərabər, zavodun qurulmasında böyük əmək sərf etmiş insanların,

rinin maddi təminatlarında böyük rola oynayır. Yüzlərlə ailələr zavoda duz tədarük edərək qazanc əldə edirlər.

"DUZ BAYRAMINA BEYNƏLXALQ STATUS VERİLMƏLİDİR"

Millət vəkili Qənirə Paşayeva çıxış edərək bildirdi ki, Duz bayramı gələcəkdə keçiriləcək ən gözəl bayramlardan birinə çevriləcəkdir. Onun sözlərinə görə, duzun Azərbaycan xalqının folklorunda xüsusi yeri vardır. Xaqımızın "Duz - çörək kəsmişik" yanaşması, hər bir müqavilədən üstün olmuş, insanlar arasında etibarlı, əlaqəni, dostluğu gücləndirən ifadəyə çevrilmişdir.

zavoda duz tədarük edən Masazır sakinlərinin və zavodda işləyən yüzlərlə işçilərin bayramıdır.

"Masazır Duz Zavodu çox müasir zavoddur və bizim üçün ən önəmli məsələ keyfiyyətdir. Bu gün "Azərduz" markası qonşu ölkələrdə də tanınan bir markaya çevrilmişdir. Duz UNICEF tərəfindən tövsiyyə olunur. Biz bundan sonra da keyfiyyətin yüksək səviyyədə saxlanması, duzun ixracının artırılması üçün əlimizdən gələni edəcəyik", - Savaş Uzan dedi.

MASAZIR SAKİNLƏRİNİN GÜZƏRANINI YAXŞILAŞDIRIR

Bayramda Abşeron İcra Hakimiyyətinin sədr müavini İradə Gülməmmədova çıxış edərək bildirdi ki, Masazır Duz Zavodu insanların sağlamlığını qorumaqla bərabər, Masazır kəndi sakinlə-

"Mən dünyada Duz bayramının analoqunun olduğunu eşitməmişəm. İstədim ki, bu bayramın beynəlxalq status alması üçün çalışım. Ölkəmizdə bu bayramı geniş qeyd edərək, bütün dünyadan qonaqlar qəbul etmək olar. Bu, Azərbaycan mədəniyyətinə, ənənələrinə böyük dəstək olar. Azərbaycan duzu ən keyfiyyətli duzdur, bu baxımdan da, Duz bayramını beynəlxalq statusda təşkil etməyimizin dünyada tanınmasına kömək göstərir", - Qənirə Paşayeva dedi.

Daha sonra tədbirdə Tibb Universitetinin kafedra müdiri, Əməkdar müəllim İbrahim Əhmədov, UNICEF-in əməkdaşı Natiq Umarov, Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov, "Azərsun Holding"ın sədr müavini Kazım Babayev, kənd ağsaqqalları çıxış etdilər və zavoda ekskursiya oldu. Sonda bildirildi ki, bundan sonra ənənəvi olaraq hər il 21 iyul tarixində Duz bayramı keçiriləcəkdir.

"28 Cinema" Türkiyədə böyük maraqla gözlənilən filmin nümayişinə start verib

Hər zaman ən son və gözlənilən filmləri nümayiş etdirən Azərbaycanın premium səviyyəli kinoteatrı "28 Cinema" təbii meyvə şirələri olan "Plus More" şirkətinin sponsorluğu ilə böyük maraqla gözlənilən filmin nümayişinə start verib. Belə ki, kinoteatr Türkiyənin ən yaxşı filmlərini nümayiş etdirmək ənənəsinə sadıq qalaraq, iyul ayının 17-dən etibarən "Kendime iyi bak" filmini nümayiş etdirir. Film bir müddətdir birlikdə olan və evlilik qərarı verən gənc bir cütlük haqqındadır. Artıq Yeşim və Əmrənin toylarına bir həftə qalıb və son hazırlıqlar davam etməkdədir. Əmrə dəvətnamələrini vermək üçün yoldaşları görüşür və bu görüşə köhnə sevgilisi Begüm də gəlir. Həmin görüş Əmrənin Yeşimlə olan əlaqəsinə təsir edir. Əmrə indi toyuna bir həftə qalmış iki qadın arasında sıxışdırılıb qalıb. Film Türkiyə istehsalıdır. Filmin rejissoru Serhan Arslan, Ruhi Yapıcı, rollarda isə Aslı Tandoğan, Begüm Birgören və Çağdaş Onur Öztürk kimi məşhur türk aktyorlar çəkilib Biletləri kinoteatrın kassalarından əldə etmək mümkündür. Həmçinin kinoteatrın www.28cinema.az rəsmi saytından onlayn olaraq əldə edə bilərsiniz və ya 012 499 89 88 və 119 nömrəsinə zəng vuraraq sifariş edə bilərsiniz. "28 Cinema" kinoteatrı Enhanced 4K müasir texnologiyasına əsaslanan, Barco yeni nəsindən olan proyektorlar və 3D Xpand texnologiyalı eynəklər təqdim edir. "28 Cinema" "PLATINUM MOVIE SUITES" zalı da daxil olmaqla 6 zaldan ibarətdir və kinoteatrın ərazisində "Blackberry" restoranı və "Cappuccino coffee house" yerləşir.

TQDK II və III ixtisas qrupları üzrə keçirilmiş qəbul imtahanının nəticələrini açıqlayıb

Iyulun 20-də ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında (11 illik) orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən cari ilin məzunları üçün keçirilmiş II və III ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanının nəticələri açıqlanıb. Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının (TQDK) mətbuat xidmətindən APA-ya verilən xəbərə görə, abituriyentlər imtahan nəticələri ilə TQDK-nın internet saytında və ya iş nömrələrini bütün mobil operatorlardan 7727 nömrəsinə göndərərək tanış ola bilərlər. Qeyd edək ki, imtahan respublikanın 11 şəhərində - Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şəki, Ağcabədi, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmaz şəhərlərində ümumilikdə 54 bina-da həyata keçirilib.

ABŞ Qəzzaya 47 milyon yardım edəcək

ABŞ xarici işlər naziri Con Kerri və BMT baş katibi Ban Ki Mun görüşüblər. Avropa.info-nun məlumatına görə, görüş Həmas və İsrail arasında atəşkəsi təmin etmək məqsədiylə Qahirədə baş tutub. Görüşdən əvvəl Kerri gözlənilməz açıqlama verib. O ABŞ-ın Qəzzaya 47 milyon dollar yardım bağışlayacağını deyib. Kerri açıqlamasında İsrailin Qəzzanı bombalamasında İsrailə haqq qazandırılıb, lakin mülki vətəndaşların ölməsindən narahatlıq keçirdiyini bildirib. Kerri çərşənbə gününə qədər Misirdə qalacaq və misirli rəsmilərlə görüşəcək.

Azərbaycan metallurjiyasının flagmanı - "Baku Steel Company" əsaslı yenidənqurmada sonra istehsalı dörd dəfə artırılıb

İyulun 22-də "Baku Steel Company" zavodunda əsaslı yenidənqurmada sonra müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş istehsalat sahələri istifadəyə verilib. AzərTAc xəbər verir ki, bu münasibətlə zavodda təntənəli açılış mərasimi keçirilib. Müəssisədə aparılan əsaslı yenidənqurma işlərində məhsul buraxılışının artırılması, istərsə də ixrac potensialının genişlənməsi baxımından diqqətə cəlb edir. İndi burada Almaniya, ABŞ, Fransa, İtaliya və Türkiyənin aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan avadanlıqlar quraşdırılıb.

Əlamətdar hadisədir ki, "Baku Steel Company"də yenidənqurma işlərinin əsas mərhələsinin yekunlaşması Prezident İlham Əliyevin elan etdiyi "Sənaye ili"nə təsadüf edir. Dövlətimizin başçısının sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq ölkəmizdə rəqabətqabiliyyətli, ixrac yönümlü, çoxşaxəli, innovativ iqtisadiyyatın formalaşdırılması, yeni və modern sənaye müəssisələrinin yaradılması istiqamətində intensiv iş aparılır. Artıq Azərbaycanda müasir standartlara uyğun, rəqabətqabiliyyətli və ixrac yönümlü məhsullar istehsal edən, qabaqcıl texnologiyalara əsaslanan çoxsaylı sənaye müəssisələri yaradılır. 2001-ci ildən fəaliyyətə başlayan "Baku Steel Company" bu sahədə nümunə göstərərək, ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafına dəyərli töhfələr verir. Qafqazda analoqu olmayan, hətta Avropada bir çox məşhur müəssisələrlə müqayisə edilən "Baku Steel Company" müasir texnologiyalardan və ən son yeniliklərdən bacarıqla bəhrələnilir.

Bu və digər yeniliklər barədə zavodun yenidən qurulan istehsalat sahələrinin açılışı münasibətilə keçirilən tədbirdə məlumat verildi.

"Baku Steel Company"nin həyatında yeni mərhələ

"Baku Steel Company" MMC-nin müşahidə şurasının sədri Rəsim Məmmədov Qafqaz regionunda birinci müasir poladərilmə müəssisəsi, ölkədə ilk özəl metallurjiya zavodu olan şirkətin 13 il əvvəl ulu öndər Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə fəaliyyətə başladığını xatırladı. Qeyd etdi ki, ötən müddətdə zavodda istehsal olunmuş 3,5 milyon ton məhsulun 1 milyon tonundan çoxu xarici bazarlara ixrac edilib.

Bu gündən etibarən isə şirkətin həyatında tam yeni bir mərhələ başlayır. Həyata keçirilən yenidənqurma nəticəsində zavodun istehsal gücü 250 min tondan 1 milyon tona çatdırılıb. Bu barədə məlumat verən müşahidə şurasının sədri dedi ki, şirkət yerli ba-

zarı keyfiyyətli məhsulla tam təmin etməklə yanaşı, xarici bazara Azərbaycan brendi ilə də məhsul çıxarır. Son vaxtlar 500 tonluq ixrac müqavilələrinin imzalanması zavodun bu sahədə artan potensialından xəbər verir. Həmçinin MMC-yə məxsus Sumqayıt Boruyayma Zavodu Rusiya bazarına ildə 100 min ton boru ixrac edir. "Lakin boru pəstahlarının Rusiyadan idxal olunması bizi qane edə bilməzdi. Bunu nəzərə alaraq, ikinci poladərilmə sexinin fasiləsiz tökmə maşınında boru pəstahlarını özümüz istehsal etmək qərarına gəldik. Bu istiqamətdə işlərə başlanılıb və ümidvarıq ki, ilin sonunadək istehsal xəttini işə salmaq mümkün olacaq", - deyərək R.Məmmədov vurğuladı.

"Baku Steel Company" xaricdə də müəssisələr yaradır

Tikilməkdə olan oksigen və maye azot zavoduna müasir avadanlıq alınması üçün Fransanın "Air Liquide" şirkəti ilə 15 milyon avro məbləğində müqavilə imzalanıb. Bu haqda danışan müşahidə şurasının sədri bildirdi ki, zavod işə salındıqdan sonra müəssisə özünün oksigen və azot ehtiyaclarını tam ödəyəcək. Yenidənqurma çərçivəsində, həmçinin müasir qeyri-standard avadanlıqlar və mürəkkəb metalquruluşlu istehsal edən "Baku Steel Construction" sahəsi də yaradılıb. Onlarca belə yenilik olduğunu bildirən R.Məmmədov təkcə bir faktı qeyd etməklə kifayətləndi ki, 2011-2014-cü illərdə yenidənqurma işlərinə 200 milyon manatadək sərmayə qoyulub. Şirkətin xarici ölkələrdəki fəaliyyətinə toxunan müşahidə şurasının sədri vurğuladı ki, "Baku Steel Company" Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində illik istehsal gücü 1 milyon ton olan Fuceyra Metallurjiya Zavodunun tikinti-quraşdırma işlərini başa çatdırıb, Qazaxıstanın Aktau şəhərində "Caspian Steel" poladərilmə müəssisəsini yenidən qurub. İran İslam Respublikasında Metallurjiya Kompleksinin tikintisinə dair aparılan danışıqlar uğurla nəticələnilib. Bu kompleks filiz saflaşdırma işlərindən tutmuş pəstah istehsalınadək böyük bir prosesi əhatə edəcək.

"Baku Steel Company"nin "Polad təqaüdü"

Təbiidir ki, yeni texnologiya yüksək ixtisaslı, işini dərinlən bilən kadrlar tələb edir. Bu haqda da danışan R.Məmmədov məlumat verdi ki, 2013-cü ildə "Baku Steel Company"nin "Polad təqaüdü" tesis olunub. Azərbaycan Texniki Universitetinin bu təqaüdə layiq görülən 17 tələbəsi hazırda şir-

leksinə malik zavodda poladərilmə prosesində əsas güc aqreqlarının işi də tam avtomatlaşdırılıb. Həmçinin 4 əlavə müasir soyutma qurğusu quraşdırılıb, yayma sexləri, təkrarqızdırma sobaları yenidən qurularaq təkmilləşdirilib. Bütün bunlar məhsulun keyfiyyətini ən son Avropa standartlarına uyğunlaşdırmağa imkan verir.

Yenidənqurma işləri 20-dən çox yerli və xarici şirkətin iştirakı ilə aparılıb

Zavodun mütəxəssisləri metal qırıntılarından əlavə, yeni texnologiya ilə filizdən alınmış məsaməli dəmirin əridilməsi prosesini də mənimsəyiblər. Bu məqsədlə hazırda Almaniyanın "Siemens VAI" və "SMS Siemag", İtaliyanın "Danieli" şirkətlərinin birgə təklifləri əsasında məsaməli dəmir, yanmış əhəng və digər legirlənmə material-

kətdə çalışır.

Mərasimdə "Siemens" şirkətinin regional rəhbəri Samir Axundov, Azərbaycan Texniki Universitetinin prorektoru, professor Mustafa Babanlı, AMEA-nın Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun professoru, kimya elmləri doktoru İxtiyar Bəxtiyarlı, Türkiyənin "CVS Makina" şirkətinin qurucusu Murat Karatəkin çıxış edərək, zavodda müasir texnologiyaların tətbiqini yüksək qiymətləndirdilər. Qeyd olundu ki, müəssisədə aparılan əsaslı yenidənqurma işləri "Sənaye ili"nə mühüm töhfə olmaqla yanaşı, qeyri-neft sektorunun inkişafında da əvəzsiz rol oyanacaq. "Baku Steel Company"nin uğurlarını və yenidənqurma işlərini əks etdirən videoçarx təqdim olunduqdan sonra müşahidə şurasının sədri R.Məmmədov idarəetmə pultu arxasına keçərək poladərilmə sobasını işə saldı.

"Baku Steel Company" dünyanın qabaqcıl şirkətlərinin ən son texnologiyaları əsasında qurulub

Mərasim iştirakçıları zavodda quraşdırılan ən son texnologiyalarla tanış oldular. Məlumat verildi ki, 2012-ci ildən başlanan yenidənqurma işləri istehsal dayandırılmadan aparılıb. Zavodda Almaniyanın "Siemens VAI" şirkətində istehsal olunan modern konstruksiyalı 50 tonluq qövslü elektrik sobası, soba çalov qurğusu quraşdırılıb. Müəssisə ABŞ, Fransa, İtaliya, Türkiyə, Hindistan və digər ölkələrin aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan avadanlıqlarla da təchiz edilib. Habelə Kanadanın STEL-TEK şirkətinin istehsalı olan müasir fasiləsiz tökmə maşını rekonstruksiya edilərək şırnaqlarının sayı artırılıb.

Hazırda ekoloji normalara uyğun, müəssisənin konstruksiyalı qaztəmizləmə komp-

ların sobaya və soba çalova verilməsi qurğusu tikilir. Müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş qaraj təsərrüfatı, mexanikləşdirilmiş anbar kompleksi tikilib, həmçinin mexaniki sex genişləndirilib və burada yeni metal emalı dəzgahları quraşdırılıb. Almaniya istehsalı olan FKU qurğusu sayəsində sobanın ümumi enerji sistemində mənfəətin təsirinə qarşısını tam almaq mümkün olub.

Yenidənqurma işlərinin tərkib hissəsi olaraq dünya standartlarına cavab verən, dəqiq təhlillər aparmaq imkanı yaradan mərkəzi laboratoriya qurulub. Bu laboratoriyaya Yaponiya, Almaniya və İsveçrənin yüksək keyfiyyətli avadanlıqları ilə təchiz edilib. Həmçinin müəssisədə böyük abadlaşdırma işləri həyata keçirilib, təmiz mikroiklim yaradılıb.

Bütün bu işlər 20-dən çox yerli və xarici şirkətin, eləcə də zavodun 500-dən çox mühəndis-texniki heyətinin iştirakı ilə görülüb.

Yeni hədəflərə doğru

"Baku Steel Company"də aparılan yenidənqurma işləri məhsulun həcmi və keyfiyyətini yüksəltməklə yanaşı, çeşidini genişləndirmək imkanı yaradıb ki, bu da ixrac müsbət təsir edən amillərdəndir.

"Sənaye ili"ndə qarşıya qoyulan ən mühüm vəzifələrdən biri də müəssisələrin xarici bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsidir. "Baku Steel Company" bu baxımdan da öncüllər sırasındadır. Belə ki, onun məhsulları İran, Rusiya, Gürcüstan və digər ölkələrə ixrac olunur. Şirkət, eyni zamanda, ölkənin qeyri-neft sektorunda ən böyük vergi ödəyicilərindən biridir. Azərbaycanın poladərilmə sənayesinin flagmanı olan, aparılan yenidənqurma sayəsində müasir və modern müəssisəyə çevrilən "Baku Steel Company" Prezident İlham Əliyevin sənayenin inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyduğu yeni hədəflərə doğru inamla irəliləməkdə davam edir.

Ermənistanın hazırkı dövlət başçısı Serj Sarkisyan Cənubi Amerika rəhbərləri hörmətsiz münasibət göstərirlər. Argentinanın prezidenti onunla görüşməyib, Uruqvayın rəhbəri isə kənddəki evində qısa söhbət edib. Bunun bir səbəbi S.Sarkisyanın siyasətçi kimi zəifliyinə və diletantlığına bağlıdır, digər tərəfi Ermənistanın dövlət olaraq nüfuzunun olduqca aşağı olması ilə əlaqədardır. Yerləşdiyi regionda belə geosiyasi vəziyyəti ağır olan kiçik bir ölkə ilə geniş əməkdaşlıq coğrafi olaraq uzaq dövlətlərin nəyinə lazımdır? Konkret deyilsə, ortada səmərəli qarşılıqlı əlaqə yarada bilən səbəb yoxdursa, müzakirə yalnız etiket xatirinə və ümumi mövzulardan aparıla bilər. Bu prizmadan baxanda, S.Sarkisyanın Latın Amerikasına səfəri siyasi uğursuzluğun növbəti nümunəsindən başqa bir şey deyildir.

Nüfuzsuz dövlət: geosiyasi iflasın əlamətləri

Latın Amerikasını Ermənistandan çox uzaqda yerləşir. Orada yaşayanların, ümumiyyətlə, belə bir dövlətin varlığından məlumatlı olduqları şübhə doğurur. Həmin regionun ölkələri üçün Cənubi Qafqazın cırdan bir dövlətinin sistemsiz və qeyri-konstruktiv siyasətinin hansısa əhəmiyyət kəsb etdiyindən danışmağa dəyməz. Bunun səbəbi aydındır. Çünki İrəvanın yeritdiyi xarici siyasət heç yerləşdiyi bölgədə belə qəbul edilmir. Onun konkret müsbət nəticə verəcəyini erməni ekspertlər özləri də inkar edirlər. Son zamanlar rəsmi İrəvan mənasız və məzmunuz xarici siyasət kursundan əl çəkmədiyinə görə kəskin tənqid atəşinə tutulur.

Bunların fonunda Serj Sarkisyanın Cənubi Amerika ölkələrinə səfəri formal gedirdən başqa bir şey deyildir. Ermənistan prezidentinin həmin səfərdə tam fiaskoya uğraması da tamamilə normal haldır. KİV Argentinanın prezidentinin S.Sarkisyanı qəbul etməməsi haqqında informasiya yayıb. Kristina Kişner Ermənistan prezidentini ilə görüşmək əvəzinə, Argentinanın futbol üzrə milli komandasının oyununa baxmağa üstünlük verib. Şübhə yoxdur ki, bunun əsas səbəbi erməni liderin səfərinin xırda məqsəd güdməsi olub. Bu, faktiki olaraq Ermənistanın bir ölkə kimi, S.Sarkisyanın da bir dövlət başçısı kimi Argentinaya üçün prinsiplə əhəmiyyət kəsb etmədiyini göstərir. Bununla yanaşı, Buenos-Ayresdə erməni prezidentin hansı məsələləri müzakirə etmək istədiyini məlum idi. K.Kişner həmin məsələlərin müzakirəsi üçün vaxt ayırmağı lazım bilməyib.

Ermənistan KİV-in yaydığı informasiyalara görə, S.Sarkisyan əsas olaraq iki məsələ haqqında danışmaq istəyirmiş. Bu, qondarma erməni soyqırımının yubileyində rəsmi iştirak və Avrasiya İqtisadi İttifaqı (Aİİ) ilə əməkdaşlığa dəvət məsələləridir. Göstərilən məsələlər onun Argentinaya, Uruqvay və Çili turnesinin başlıca müzakirə mövzusu idi. Latın Amerikasında həmin məsələlərə

elə də maraq göstərilməməsi isə artıq Ermənistanın geosiyasi obrazına olan münasibəti ifadə edir. Açıq görünür ki, Cənubi Amerika ölkələri Ermənistanı ciddi tərəfdaş kimi yox, hələlik şiltaqlıqlarına dözdükləri cırdan ölkə olaraq qəbul edirlər. İrəvan hə-

dan İrəvana gələn təyyarə reyslərində Rusiyanın miqrasiya kartları paylanır" yazan A.Badalyan, Sarkisyanın tutuquşu kimi Kremlin tapşırıqlarını təkrarladığını ayrıca vurğulayır.

Ermənistan prezidenti uzaq Latın Amerikasında uydurma soyqırımı və Gömrük İttifaqından söz açsa da, onlara elə bir maraq göstərilməyib. Bunların hər ikisi təbiidir. Doğrudur, erməni ekspertlər "soyqırımı" iddialarına haqq qazandırır. Lakin onun bir nağılı olduğunu hər kəs bilir. S.Sarkisyan da tutarlı arqument gətirə bilmir. O, Argentinanın "Clarín" qəzetinə verdiyi müsahibədə arxivlərin açılması əvəzinə, "türklər gəlib yüzminləri görsün", deyib (bax: Serj Sarkisyan: naş narod oçenğ obespokoen tem, çto naş stratejiçeskiy soözniç prodæet orujie Baku / "1in.am", 10 iyul 2014). Lakin adamların bir yere toplaşması hadisənin baş verib-vermədiyinə verilən tarixi qiymətləndirmə ola bilməz. Bu nağıldır, "şüurlü blefidir".

Sarkisyanın acizliyi:

qəbul edilməyən prezidentin siyasi faciəsi

min ölkələrə bu keyfiyyətdə lazım ola bilər. Çünki qlobal geosiyasetdə sürətli dəyişikliklər şəraitində forpostlar müəyyən məqamlarda keçici xidmətlər göstərə bilərlər.

Əslində, bir sıra erməni ekspertlər bu barədə artıq fikirlərini bildirirlər. Məsələn, Akop Badalyan Argentinada S.Sarkisyanın MBD və Gömrük İttifaqı ilə Buenos-Ayres arasında əlaqə yaratmaq təklifini belə qiymətləndirir: "...Ermənistan özünü natəmiz Avrasiya evindəki yem qismində təqdim edir. Bu, əlbəttə, yenə kiçik iqtisadi köpük yarada bilər, ancaq o, çox tez partlaya da bilər" (bax: Akop Badalyan. Armenii bolğşe neçeo skazatğ / "Lragir.am", 8 iyul 2014).

Göründüyü kimi, rəsmi İrəvanın siyasətinin saxta olduğunu Ermənistanın özündə də anlayanlar var. "S.Sarkisyan Argentinaya rəhbərliyinə başqa nə təklif edər?" sualını erməni ekspertlər verirlər. Cavab da maraqlıdır: faktiki olaraq heç nə! Doğrudan da, elə bir ciddi iqtisadi potensialı olmayan, təbii ehtiyatları kasad, enerji və neqliyyat layihələrindən təcrid edilmiş bir ölkə uzaq məkandakı dövlətlərə nə təklif edə bilər? "Avropa-

Sarkisyan: kənar göstərişlər və süni məqsədlər arasında

Avrasiya İqtisadi İttifaqı aspektində Ermənistanın cəlbədicə olacağına ekspertlər inanmırlar. Çünki nə orta q sərhəd var, nə də İrəvanın geosiyasi nüfuzu. Bu səbəbdən S.Sarkisyanın Gömrük İttifaqı ilə bağlı söylədikləri faktiki olaraq Kremlin istədikləridir. Məsələ burasındadır ki, Rusiya Latın Amerikasında mövqeyini möhkəmlətmək üçün ciddi addımlar atır. O, ABŞ, Fransa və Çinlə burada mübarizə aparmalı olur. Moskvanı daha çox regional təşkilatın lideri kimi qəbul edilmək maraqlandırır. Aİİ-nin əsas dövləti qismində təqdim olunmaq bu baxımdan uğurlu seçim ola bilər. S.Sarkisyan da məhz Kremlin bu imici üçün nəse etməyə cəhd göstərir.

Bu faktların fonunda S.Sarkisyanın nə qədər aciz vəziyyətdə olduğu və rüsvayçı saxta oyun oynadığı ortaya çıxır. O, rəhbəri

olduğu ölkənin maraqlarından faktiki olaraq çıxış edə, müstəqil siyasət apara bilmir. Kənardan olan tapşırıqları yerinə yetirən siyasətçiyə isə reallıqda heç kəs hörmət etməz. Latın Amerikasında da onunla məhz belə davrandılar.

Ermənistan gerçəkdən xarici siyasətdə tam iflasa uğramış ölkədir. Onun heç bir qonşusu ilə normal əlaqələri yoxdur. Gürcüstan Avropa İttifaqına (Aİ) assosiativ üzv olduqdan sonra Ermənistanla iqtisadi münasibətlərə yenidən baxıla biləcəyini bildirib. Tbilisi Aİ-dən gömrüksüz gətirilən malların Gömrük İttifaqının üzvü olan Ermənistanla hansı şərtlər daxilində verilə biləcəyi məsələsinin aydın olmadığını vurğulayıb. Ermənilər bunu Gürcüstanın xəbərdarlığı kimi qiymətləndiriblər.

İranla əlaqələrdə daha ağır vəziyyət yaranır. Rəsmi Tehran Meğridən enerji xəttinin çəkilməsinin iqtisadi baxımdan səmərəsiz olduğunu bildirib. Naxçıvan yolu isə ermənilərə bağlıdır. Belə çıxır ki, İranın Qərblə münasibətləri normallaşdıqda, Tehran-İrəvan xəttində gərginlik yüksələ bilər. Rusiyanın bu itxilafın çözülməsində konkret rol oynaya biləcəyi ehtimalı azdır.

Ermənistanın Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri məlumdur. Dağlıq Qarabağdan işğalçı qoşunlar çəkilməsə, Ankara ilə Bakının İrəvanla əməkdaşlığı mümkün olmayacaq. Maraqlıdır ki, bunların fonunda ABŞ Ermənistan tərəfə işğal etdiyi 7 rayonu boşaltmalı olduğunu bildirib. Bunun səbəbi kimi kimlərsə regionda savaşa çıxara biləcəyi göstərilir.

Təbii ki, söhbətin hansı dövlətdən getdiyi aydındır. Ukrayna hadisələri bir çox təhlükəli məqamlardan xəbər verir. Deməli, Ermənistan faktiki olaraq regional və global miqyasda xarici siyasəti tam iflas olmuş ölkəyə çevrilib. Cənubi Amerikada bu dövlətə kimlər yardım edə bilər? Təbii ki, heç kim. Hansısa ölkənin rəhbərini qondarma "soyqırımı yubileyi"ne dəvət etməklə xarici siyasəti xilas etmək mümkün deyil.

Bütün bunlar S.Sarkisyanın uzaq Amerika qitəsində qarşılaşdığı etinasızlığın əsl səbəblərini aydın göstərir. Forpost ölkənin başçısını başqa necə qarşılamaq olar? Çətin ki, erməni siyasətçi bundan lazımı dərs götürsün...

Bunu təcrübəyə əsasən demək olar. Ancaq, əvvəllər də olduğu kimi, Ermənistanın dövlət olaraq belə davranışdan götürəcəyi fayda yoxdur. Ermənilər sözün həqiqi mənasında müstəqil dövlət qura bilmədilər. İndi onların rəhbərlərinin xarici ölkələrin rəhbərlərinin qəbul otaqlarının künc-bucağında müzakirə etməsi, əslində, erməni dövlətçiliyinin iflası deməkdir.

Bundan sonra Ermənistanı nələr gözləyir? Bu haqda ermənilərin özləri düşüncələr, daha yaxşı olar. Ancaq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməkdə daha israrlı olacağına şübhə yoxdur. Bir neçə il əvvəl ermənilər zəbt etdikləri ərazilərin bir qisminin da qaytarılmasını müzakirə etmək istəmişdilər. İndi onların Amerikadakı ağaları birbaşa deyirlər: "7 rayondan çıxılmasın" (bax: Akop Badalyan. Znaki SŞA Armenii / "Lragir.am", 9 iyul 2014). Şübhəsiz, azad ediləcək rayonların sayı artacaq. Azərbaycan rəhbərliyinin tapşırıqlarını yerinə yetirən diplomatiya və ordu buna qadirdir.

23 iyul 2014-cü il

Müsavətdə başqanlıq oyununun pərdəarxası məqamları

İsa Qəmbərin siyasi karyerası necə olacaq?

Məlumdur ki, Müsavat partiyasında yeni başqanın kim olacağı ilə bağlı ziddiyyətlər günbəgün artmaqdadır. Xüsusilə də İsa Qəmbərin başqanlıqdan getməsi bu yerə iddialı olanların üzə çıxmasını aydın şəkildə göstərir. Başqanlıq iddialı olanlar açıq-aydın bildirirlər ki, artıq İsa Qəmbərin zamanı dolmuşdu və o, getməli idi. Lakin bu fikri reallaşdıran və başqanı yola salacaq yeganə "qüvvə" qurultayın keçirilməsidir. Bir neçə şəxs isə namizədliyini irəli sürəcəyi ilə bağlı iddiasını ortaya qoyub. Müsavat başqanı olmaq üçün namizədliyini açıq şəkildə mətbuata bildiren Gülağa Aslanlı, Tural Abbaslı, Arif Hacılı və Qubad İbadoğlu arasında demək olar ki, hər gün bu və ya digər formada münaqişələr baş verir.

İsa Qəmbər rayon təşkilatlarından narazıdır

Müsavat partiyasında verilən məlumata görə, İ. Qəmbər rayon təşkilatlarının nümayəndələri ilə gizli görüşündə təlimat verib ki, "partiya qurultay keçirmək üçün tam hazırdır və qurultay sentyabrın 27-də baş tutacaq. Ancaq siz də mənim fəaliyyətimə düzgün qiymət verin. Ona görə də rayon təşkilatları toplaşmalı, bizə köməklik göstərməlidirlər."

İ. Qəmbər həmin müşavirədə iştirak edən rayon təşkilatlarından gələn şəxslərə rayonlardakı vəziyyətlə bağlı narahat olduğunu bildirib. Deyib ki, "rayonlardakı dayaqlarımız gücləndirilmək əvəzinə, daha da seyrəlib. Elə bu günlərdə, yəni iyulun 10-da Qazaxın rayon təşkilat sədrinin istefa verməsi buna misaldır. Bunun üçün rayon təşkilatları ciddi işlər görməlidirlər". İ. Qəmbərin belə əsassız fikirləri ilə razılaşmayan rayon təşkilatları nümayəndələri qeyd ediblər ki, əgər aramızda Müsavatı dəstəkləyən bir neçə şəxs də artıq bizə etimad göstərmir. Səbəbini isə başqanın yarıtılmaz fəaliyyəti və antimillət qüvvələrlə işləməsi ilə əlaqələndiriblər. İ. Qəmbərdən qurultay tələb edən nümayəndələr bildiriblər ki, hazırkı vəziyyətdə qurultayın keçirilməsi çox vacibdir.

Başqanlıq namizədlər arasında ziddiyyətlər daha da kəskinləşir

Başqanlıq məsələsi ilə bağlı "Səs" qəzetinə Müsavatın gənclər birliyindəki etibarlı mənbədən məlumatlar daxil olub. Mənbə bildirir ki, iki gün öncə başqan müavini Gülağa Aslanlı ilə İ. Qəmbər arasında partiya qərargahından kənar bir yerdə görüş olub. İ. Qəmbərin məqsədi onu başqanlıq iddiasından daşıdırmaq imiş və buna nail də olub. Hətta G. Aslanlı başqa bir namizədi- partiyanın icra aparatının rəhbəri Arif Hacılinı dəstəklədiyini mətbuata açıqlamasında da bildirib. Niyə məhz Arif Hacılı? Əslən Zaqataladan olan Arif Hacılı isə şimal qruplaşmasını təmsil edir. Onu müdafiə edən isə qardaşları və əsasən bu bölgədən olan müsavətçilərdir. Bu qruplaşmanın təmsilçiləri isə iddia edirlər ki, son illər partiyanın əsas idarəetməsi onsuz da Arif Hacılinın əlindədir. O, Müsavatda olduğu illərdə çox mərumiyyətlərə məruz qalıb, həbsə düşüb və bu gün başqan olmağa haqqı çatan ən layiqli namizəddir. Verilən məlumata görə, İ. Qəmbərin iqtisadi məsələlər üzrə müavini Qubad İbadoğlu isə artıq doğulduğu Qarabağ zonasından olan müsavətçiləri öz tərəfinə cəlb etməklə, təbliğatını aparmağa başlayıb. Maraqlıdır ki, regionçuluq məsələsi müsavətçilərin özləri tərəfindən də gizlədilmir. Belə ki, mətbuata açıqlama verən Müsavat gənclər təşkilatının partiyadan uzaqlaşdırılan üzvü Samir Poladov açıq şəkildə bildirir ki, hazırda partiya daxilində Hacıbəyli qardaşları ilə digər müsavətçilərin mübarizəsi gedir. Arif Hacılı tərəfindən partiyaya həsrət qoyulan bu gənc açıq şəkildə deyib ki, mərkəzi icra aparatının rəhbəri regionçuluq üzərində tərəfdarlar toplayıb başqan postuna yiyələnmək istəyir.

Beləliklə, bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, bu il Müsavat partiyası üçün çox gərgin keçəcək. Sentyabr ayına qədər bir-birinə qarşı mübarizə aparacaq qruplaşmaların qurultaydan sonra da bir-birinə qarşı mübarizəni davam etdirəcəkləri danılmazdır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

USAID-dən Xədicəyə peşkəş

Və ya "Meydan" TV-yə transfer olmağın sirri

Artıq USAID-in guya Azərbaycanda müstəqil medianın inkişafı üçün ayırdığı, ancaq mətbuatdan gizli saxladığı 2,4 milyon dollar məbləğində qrantla bağlı müzakirələrdən bir çox qaranlıq məsələlər üzə çıxarmaqdadır. Belə ki, Azərbaycandan heç bir yerli QHT-nin və kütləvi informasiya vasitəsinin qatılmadığı bu müsabiqədə İREX Azərbaycan təşkilatının iştirak etdiyi də bəllidir. Digər tərəfdən, aparılan araşdırmalardan da bəlli olub ki, İREX Azərbaycan təşkilatının ölkənin aparıcı KİV-ləri, xəbər portalları ilə əməkdaşlıq etməməklə yanaşı, bu qurum daha çox "Azadlıq" radiosunun əməkdaşı Xədicə İsmayılova və onun çevrəsinə maddi-texniki dəstək verir. Daha dəqiq desək, öncədən də iddia edildiyi kimi, sözügedən vəsait məhz Xədicə İsmayılova veriləcək. Düzdür, Xədicə İsmayılova bütünlükdə 2,4 milyon verilməyə də, məbləğin böyük hissəsinin ona çatacağı artıq kimsədə şübhə doğurmur.

Əlinə gələcək maddiyyatı bu dəfə "Azadlıq" radiosuna xəyanət edərək qazanacaq

Bu və bu kimi digər amilləri təhlil edərkən, belə qənaətə gəlmək mümkündür ki, Xədicə İsmayılova artıq ona verilən təlimatlara görə, "Azadlıq" radiosundan ayrılaraq, digər kanalla keçəcək. Yəni o, əlinə gələcək maddiyyatı bu dəfə "Azadlıq" radiosuna xəyanət edərək qazanacaq. Hətta əldə edilən informasiyalara görə, bu barədə radionun rəhbərliyi də artıq məlumatlandırılıb, sadəcə, qərar müəyyən zamana qədər cəmiyyətə açıqlanmışdır.

Beləliklə, Xədicə İsmayılova "Azadlıq" radiosunu "Meydan" TV-yə dəyişməyə qərarlıdır. Xatırladaq ki, TV-nin rəhbəri Emin Milli adlı blogger hazırda Almaniyada yaşayır. Eyni zamanda indiyə qədər TV-nin Bakı bürosuna Xədicə İsmayılovanın yaxını Təhminə Tağızadə koordinatorluq edirdi. Ancaq indi ayrılacaq vəsait kifayət qədər böyük olduğundan Meydan TV-nin "hədəfləri" də böyüyüb və bütün fəaliyyəti qərəz, kin-küdurət dağarcığı kimi xarakterizə edilməsinə ciddi əsaslar vermiş Xədicə İsmayılovanı gündəmə gətirib.

USAID-in ayırdığı milyonları ələ keçirmək onların hər ikisinin mənfəətlərinə və xarakterlərindəki hərisliyə uyğundur

Bir fakt da budur ki, Xədicə İsmayılova ilə Emin Millinin münasibətləri yeni deyil. Belə ki, bunu Xədicənin hazırda da Emin Millinin Bakıdakı evində yaşaması və həmin evdə min-bir cür "postal" oyunlarından çıxması ilə də sübut etmək mümkündür. Çünki Almaniyaya getdiyi üçün Emin Milli öz evini Xədicə İsmayılova kirayə vermişdi və sonuncunun yataqdakı əcaib oyunbazlıqları da məhz həmin evdə videoya çəkilərək sosial şəbəkələrə ötürülmüşdü.

Beləliklə, USAID-in ayırdığı milyonları ələ keçirmək onların hər ikisinin mənfəətlərinə və xarakterlərindəki hərisliyə uyğundur. Emin Millinin bank hesabının xaricdə olması onların bu vəsaitləri Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarına qarşı xərcləmələrinə də şərait yarada bilər. Çünki ABŞ-dəki dəlləllərin bir araya gətirdiyi çevrə "centimen sazişi" bağlayaraq USAID-İREX-"Meydan" TV üçbucağında 2,4 milyon dolların bir qismini Azərbaycanı məkrli planlarda istifadə etmək, bir qismini də öz şəxsi kisələrinə doldurmaq istəyir.

Ancaq bəri başdan onu da qeyd etmək olar ki, bu kimi məkrli planların reallaşacağını gözləyənlər böyük səhv edirlər. Belə ki, bu günə qədər Azərbaycanda dövlətçilik maraqlarına qarşı Qərb tərəfindən tökülən pulların hamısı yanaraq kül olub. Məhz Xədicəylə Eminə buraxılan bu pulların da yanaraq məhv olacağını indidən proqnozlaşdırmaq olar. USAID-dən Xədicəyə edilən peşkəş və ya onun "Meydan" TV-yə transfer olmağının sirri də artıq hər kəsə bəllidir.

Rövşən RƏSULOVA

Düz 21 il öncə, 1993-cü il iyul ayının 23-də terrorçu Ermənistanın silahlı qüvvələri tərəfindən Ağdam rayonu işğal olunub. Erməni hərbi birləşmələri Ağdam istiqamətindəki Xıdırılı, Sarıcalı, Qıyaslı və Muradbəyli kəndlərini işğal edərək, Ağdam şəhərinə daxil olub, günün ikinci yarısında şəhər tamamilə işğal edilmişdir. Ağdamın işğalı Dağlıq Qarabağ ətrafında Laçın və Kəlbəcərdən sonra 3-cü böyük itki idi. Sonrakı döyüşlər nəticəsində Ağdamın üçdə ikisi də işğal edildi. Erməni hərbi qüvvələrinin Ağdama hücumu nəticəsində şəhər yerlə yeksan edilib. 122 kənd, 24 min 446 yaşayış binası, 48 sənaye və tikinti müəssisəsi, 160 məktəb binası, 65 səhiyyə mərkəzi, 373 mədəniyyət ocağı, 1 teatr, 3 məscid və 2 muzey yandırılıb, tamamilə məhv edilib. Erməni terrorçuları uşaq və böyük, qadın və kişiye fərq qoymadan vəhşicəsinə insanları qətlə yetirərək, bununla bəşəriyyətə qarşı ən ağır dərcəli cinayət törədiblər. Erməni təcavüzündən xilas olan azərbaycanlılar bu gün ölkəmizin 48 bölgəsində yerləşdirilmiş çadır şəhərciklərində məskunlaşıblar.

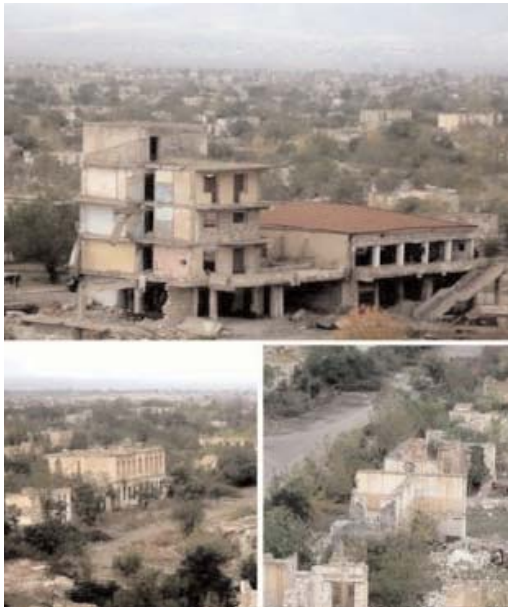
Ağdam şəhəri Ağdam rayonunun inzibati mərkəzi olub, Qarabağ düzündə ən iri şəhərlərdən biridir. Paytaxt Bakıdan 358 km aralıqda yerləşir. İşğal nəticəsində rayona 13 milyard ABŞ dollarından artıq məbləğdə ziyan dəyib. Ağdamın işğalı Dağlıq Qarabağ ətra-

Ağdamsız 21 il

İşğal nəticəsində rayona 13 milyard ABŞ dollarından artıq məbləğdə ziyan dəyib

fında Laçın və Kəlbəcərdən sonra üçüncü böyük itki idi. Ağdamda bütün dünyada yeganə olan Çörək Muzeyi var idi. Qeyd edək ki, "Ağdam" sözü qədim türk dilində "kiçik qala" deməkdir. Uzaq keçmişdə bu ərazidə yaşamış türkdilli qəbilələr özlərini müdafiə etmək üçün əsasən kiçik qalalar tikirdilər. Zaman keçdikcə, bu şəhərin adının mənası dəyişib. XVIII əsrin birinci yarısında Qarabağlı Pənahəli xan bu şəhərdə özü üçün ağ daşdan imarət tikdirmək barədə əmr verib. Həmin imarət uzun müddət ətraf kəndlərin sakinləri üçün bir növ oriyentirə çevrilib. Bu mənada, "Ağdam" - günəş şüaları ilə nurlanmış işıqlı, ağ ev deməkdir.

Ağdamdan olan 130 minə yaxın məcburi köçkün Azərbaycanın 59 rayonunun 875 yaşayış məntəqəsində məskunlaşıb. Hazırda rayonun inzibati mərkəzi Quzanlı kəndində yerləşir. Ağdam indi ərazisinin 20 faizinə sığınıb, 1094 kvadratkilometrlik ərazisinin 247 kvadratkilometrində (ümumi ərazisinin 22,6 faizi) Ağdamın 60 min sakinini məs-

kunlaşıb. Qalan 100 min nəfər isə respublikanın 58 rayonunda müvəqqəti sığınacaq ta-

pıb. İşğal nəticəsində Ağdamın rayon mərkəzi ilə birlikdə 90 kəndi, 10 kolxozu, 2 sənaye, 100-dən artıq mədəni-maarif, bir o qədər də səhiyyə obyektini düşmənlərin əlinə keçib. Vətən uğrunda gedən savaşda 6 mindən artıq ağdamlı şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş, minlərlə insan fiziki şikəstlik qazanmış, 126 min nəfərdən artıq ağdamlı öz doğma ev-əşiyindən didərgin düşmüşdür. Azərbaycanın cəsarət rəmzi, Qarabağın mübarizlik istinadgahı olan Ağdam indi düşmənlərin nəzarətində olsa da, hamı əmindir ki, bu uğurlu hal tezliklə bitəcək. Respublikamızın müxtəlif guşələrində məskunlaşaraq Ağdam quburunu qəlbində həsrətə çevirənlərin bir istəyi, bir təmənnası var: tez bir zaman ərzində doğma yurda qayıtmaq!

Heç kəs unutmamalıdır ki, bizim qarşımızda müqəddəs vəzifə durur: Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək, işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etmək və həmin torpaqlardan didərgin düşmüş soydaşlarımızı öz yerinə-yurduna qaytarmaq.

Ağdamlılar inanırlar ki, Avropada, Amerikada və digər qitələrdə onların haqlarını qoruyan, problemlərini qaldıran və bununla da, erməni təcavüzünü ifşa edən ölkə Prezidenti İlham Əliyev bu fəaliyyətinin davamı olaraq Ağdama da qələbə bayrağı sancacaq!

Ü.ƏSGƏROV

Milli ideologiyanın hüquqi dövlət quruculuğunda rolu

Demokratik cəmiyyətlər üçün vahid milli ideologiya məqbul sayılmasa da, dünya təcrübəsi və Azərbaycanın yaşadığı siyasi, sosial-iqtisadi keçid dövrü, təcavüzkar müharibəyə düçar olması, böhranlar və sosial bəlalara qarşılaşması "milli-etnik mənsubiyyətindən və sosial vəziyyətindən asılı olmadan bütün vətəndaşların vahid bir ideya-siyasi xətt (hətta doktrina) ətrafında birləşməsi zərurətini yaratmışdır. Ona görə də milli (dövlət) ideologiya... dövlətin siyasi xəttini həyata keçirən doktrinani əvəz edir və respublikada yaşayan müxtəlif milli, etnik ideyaların məcmusundan ibarətdir. Bu ideologiya mövcud unitar dövlət quruluşunun möhkəmləndirilməsinə, siyasi stabilliyə, ərazi bütövlüyünün təmin olunmasına, sosial-iqtisadi, siyasi-mənəvi sahələrdə millətin tərəqqisinə xidmət edir.

Ə.Tağıyev Azərbaycan milli ideyasının əsasında milli-dövlət ideyasının durduğunu göstərərək, milli ideologiyaların da etnik millətçilikdən çox dövlət millətçiliyinə əsaslandığı fikrini müdafiə edir. O, milli ideyaların dövlət ideyası ətrafında birləşərək ümum-milliyətçi siyasi liderin azad fəaliyyəti üçün bir vasitə rolunu oynadığını və milli ideologiyanın inkişaf mərhələlərini göstərmişdir: milli ideologiya öz inkişafında iki mərhələdən - birincisi etnik milli ideyadan, ikincisi isə milli dövlət ideyasından keçir.

Müəllif etnik və milli dövlət ideyasının mahiyyətini açıqlayaraq, etnik ideyada hər bir etnosun öz marağının üstünlük təşkil etdiyini, milli dövlət ideyasında isə iqtidar, ərazi və əhali vəhdətinin ön sırada durduğunu və bu əsasında da millətlər və etnosların özlərinin seçdikləri ümum-milliyətçi siyasi liderlərinin ətrafında birləşərək öz milli dövlətlərini, vahid vətənlərini, vahid vətənpərvərlik şüurunun möhkəmləndirməyə qoşulduqlarını diqqətə çatdırır. Milli ideologiyanın və dövlətçiliyin bərqərar olması ilə bağlı müstəqillik ideyalarının inkişafını akademik R.Mehdiyev aşağıdakı mərhələlərə bölür: 1988-1992-ci illər "romantik eyforiya dövrü, 1992-1993-cü illər kütləvi şüurda "aydınlaşma, dərkətmə" mərhələsi, 1993-1995-ci illər müstəqillik ideyaları və dövlətçilik uğrunda "gərgin, amansız mübarizələr, müstəqillik və dövlətçilik şüurunun qələbəsi" mərhələsi; 1995-ci ildən bu günə qədər davam edən "tammiqyaslı hüquqi-demokratik dövlət və vətən-

daş cəmiyyəti" mərhələsi.

Buradan görünür ki, 1993-1995-ci illərdə və ondan sonra Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsilə milli ideologiya - azərbaycançılıq və dövlətçilik ideologiyası bərqərar olmuş və indi də onun siyasi varisi ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişaf etməkdədir.

"Azərbaycan dövlət müstəqilliyini əldən edəndən sonra azərbaycançılıq aparıcı ideya kimi həm Azərbaycanda, həm də bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar üçün əsas ideya olubdur. Biz həmişə bu ideya ətrafında birləşməliyik. Azərbaycançılıq - öz milli mənsubiyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlamaq, eyni zamanda, onların ümumbəşəri dəyərlərlə sintezindən, inteqrasiyasından bəhrələnmək və hər bir insanın inkişafının təmin olunması deməkdir". Bununla Ulu Öndər Heydər Əliyev milli ideologiyanın milli dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlər kimi iki başlıca komponentdən ibarət olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Heydər Əliyevin üzərinə bir tərəfdən milli ideologiyanın məhz ümumbəşəri

həm ictimai-siyasi sahədə, həm sosial-iqtisadi sahədə gördüyümüz işlər həmin milli ideologiyanın üzərində qurulur."

Bu milli ideologiya nədən ibarətdir?

Birincisi, dövlətçilik. Dövlətçilik bu gün və gələcəkdə bizim hər bir vətəndaşımızın, cəmiyyətin, dövlətin əsas vəzifəsidir. Dövlətçilik Azərbaycanın müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaq və bu müstəqilliyi möhkəmləndirməkdir. Dövlətçilik hər bir vətəndaşın qəlbində olmalıdır. Ona görə, hər bir vətəndaş vətənpərvərlik hissləri ilə yaşmalıdır və bizim partiyamız, bütün dövlət orqanları, bütün təbliğatımız Azərbaycanda dövlətçiliyi inkişaf etdirmək üçün hər bir vətəndaşda milli vətənpərvərlik hisslərini yaratmalıdır. Milli vətənpərvərlik hissləri hər bir vətəndaşda o qədər güclü olmalıdır ki, hər bir vətəndaş milli mənafeyi öz şəxsi yaşayışından, öz şəxsi həyatından - hər şeydən üstün tutsun". Beləliklə, Ulu Öndər Heydər Əliyevə görə, milli ideologiyanın əsas komponentləri, bir tərəfdən milli dövlətçilik, digər tərəfdən milli-mənəvi dəyərlərdir.

Dövlətçilik ideologiyası hüquqi və siyasi şüurun yüksəldilməsini, insanın şəxsi həyatının, şəxsi maraqlarının cəmiyyətdə gedən proseslərlə əlaqələndirilməsini, dövlət idarəçiliyində hər bir şəxsin bilavasitə və ya bilavasitə iştirakının təmin olunmasını nəzərdə tutur.

dəyərlər sistemi zəminində formalaşdırılması, digər tərəfdən də, dövlət və hüquqi dövlət quruculuğu prosesində xarici təsirlərin milli ideologiya süzgecindən keçirilməsi kimi ağır bir vəzifə düşürdü. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən milli ideologiyamızın mükəmməl konsepsiyası işlənilib hazırlandı.

Belə bir konsepsiya Heydər Əliyev tərəfindən Azərbaycan müstəqillik əldə etdiyi gündən hazırlanır və getdikcə təkmilləşdirilir. Bu ideologiyanın ilk müddəaları və əsas istiqamətləri Yeni Azərbaycan Partiyasının Nizamnaməsində ifadə olunmuşdur. Heydər Əliyev özü YAP-ın yaradılmasının 6-cı ildönümü münasibəti ilə təntənəli yığıncaqda belə demişdir: "Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi ideologiyası... Yeni Azərbaycan Partiyasının məramnaməsində öz əksini tapıbdir. Bizim həm xarici siyasətdə, həm daxili siyasətdə,

Dövlətçilik ideologiyası hüquqi və siyasi şüurun yüksəldilməsini, insanın şəxsi həyatının, şəxsi maraqlarının cəmiyyətdə gedən proseslərlə əlaqələndirilməsini, dövlət idarəçiliyində hər bir şəxsin bilavasitə və ya bilavasitə iştirakının təmin olunmasını nəzərdə tutur. R.Quliyev göstərir ki, dövlətçilik ideologiyası, habelə, iqtisadi tərəkürün və iqtisadi mədəniyyətin inkişaf etdirilməsini, dövlət tərəfindən qanunvericilik aktları ilə aparılan iqtisadi islahat proseslərinin məqsədyönlü surətdə insanların şəxsi mənafeyi, rifahı və həyat tərzini əlaqələndirilməsini, uyğunlaşdırılmasını əhatə edir. Xalq yazıçısı Anarın milli ideologiya, azərbaycançılıq ideologiyası barədə özünəməxsus mülahizələri var. O, azərbaycançılıq ideologiyasının dayaqlarının azadlıq, müstəqillik, bərabərlik və qardaşlıq və dostluqdan ibarət olduğunu fikrini irəli sürür.

Azərbaycançılığı insan azadlı-

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ğı, insan haqları ilə bağlayan Anar onun düşüncə, söz, mətbuat azadlığı, toplantılar, mitinq, siyasi partiyalar yaratmaq azadlığından ibarət olduğunu diqqətə çatdırır. Azərbaycançılığın ikinci mühüm şərti olan milli müstəqillik xalqın ərazi bütövlüyü və toxunulmazlığı

mizdəki bütün milli və dini azlıqlara münasibətdə açıq-aydın həyata keçirilməlidir. Cinsi bərabərlik, ilk növbədə, qadının cəmiyyətdə kişilərlə bərabər mövqə tutmasını, o cümlədən, siyasət sahəsində də mühüm mövqelər qazanmasını təmin etməlidir".

Azərbaycançılığın təməl prinsiplərindən olan qardaşlığı deyəndə müəllif türk qardaşlığını nəzərdə tutur: "Tarixi kökləri, dil qaynaqları, düşüncə və davranış tərzini, adət-ənənələri, sənət, gözəllik, əxlaq anlayışları bir olan türk xalqlarının... münasibətləri dostluqdan daha artıq qardaşlıq sözüylə səciyyələne bilər". Nəhayət, Anar azərbaycançılığın başqa bir prinsipinin dostluqdan - Azərbaycanda yaşayan və Azərbaycan xalqının digər xalqlarla dostluğundan ibarət olduğunu göstərir: "Xalqlar dostluğu - həm ərazi, tarixi tale, adət-ənənə baxımından bizə yaxın olan qonşu xalqlarla mehriban münasibətlərinə, həm də Azərbaycanın öz içində yaşayan müxtəlif millətlərin doğmalığı əlaqələrinə aid edilməlidir".

Müstəqillik əldə edən Azərbaycan Respublikası demokratik, hüquqi, dünyəvi, parlamentarist, dövlət quruculuğu, plüralizm, azadlıq və bazar iqtisadiyyatının hökm sürdüüyü, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yolu tutmuşdur. Cəmiyyətdə çoxpartiyalılıq, çoxideologiyalılıq hakimdir. Ümumbəşəri və milli-mənəvi dəyərlərin vəhdəti şəraitində vahid bir ideoloji görüş və vahid siyasi lider ətrafında xalqın birləşdirilməsi zərurəti yaranır. Ə.Tağıyev yazır ki, hazırkı şəraitdə milli ideologiyanın inkişafı üç əsas təmələ arxalanmalıdır: azadlıq, dövlətçilik və mədəniyyət.

Müstəqillik əldə edən Azərbaycan Respublikası demokratik, hüquqi, dünyəvi, parlamentarist, dövlət quruculuğu, plüralizm, azadlıq və bazar iqtisadiyyatının hökm sürdüüyü, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yolu tutmuşdur. Cəmiyyətdə çoxpartiyalılıq, çoxideologiyalılıq hakimdir. Ümumbəşəri və milli-mənəvi dəyərlərin vəhdəti şəraitində vahid bir ideoloji görüş və vahid siyasi lider ətrafında xalqın birləşdirilməsi zərurəti yaranır. Ə.Tağıyev yazır ki, hazırkı şəraitdə milli ideologiyanın inkişafı üç əsas təmələ arxalanmalıdır: azadlıq, dövlətçilik və mədəniyyət.

*Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru*

Yol qəzasında dörd nəfər öldü

Hacıqabul rayonunun ərazisində Göygöl rayon sakini Namiq Məmmədov idarə etdiyi "Mercedes" markalı avtomobili qarşıda hərəkət edən, Gəncə şəhər sakini Seymur Əliyevin idarə etdiyi "KamAZ-5511" markalı avtomobilə vurub. Nəticədə N.Məmmədov və onun avtomobilində olan sənişinlər - Gəncə şəhər sakinləri Nəsim Kərimov, Ri-ma Zeynalova və Əminə Kərimova hadisə yerində ölüblər.

Yevlax rayonunun ərazisində isə Ağcabədi rayon sakinləri Natiq İsmayılovun və Əli Rəfiyevin idarə etdikləri "VAZ-21074" və "VAZ-2106" markalı avtomobillər toqquşub. N.İsmayılovun maşınında olan sənişin - həmyerlisi Sadiq Seyidov hadisə yerində ölüb, Ə.Rəfiyev və digər sənişinlər Elza Rəfiyeva, Şükürə Rəfiyeva xəstəxanaya yerləşdiriliblər.

SƏS

Son səhifə

23 iyul

TƏBRİK

Bu gün Hacızadə Elxanın 1 yaşı tamam olur. Bu münasibətlə Elxan balanı təbrik edirlər atası Orxan, anası Sevinc xanım, babası Ağalar, nənələri Südəbə və Elmira xanımlar, bibiləri Ayten və Aygün, əmiləri Samir və Qəşəm, xalası Aynur, dayıları Murad və Elnur, bibisi oğlanları Kamil, Emil və Əli, bibisi qızı Nərmən, eləcə də yaxın qohumları və atasının iş yoldaşları təbrik edirlər.

**Bir yaşı tamamdır, Elxan balanın,
İgid balasıdır, ata-ananın,
Şirin nemətidir uca Allahın,
Onu təbrik edir qohum-qardaşlar,
Öpür gözü üstə, yaxın, tanışlar!**

ELAN

Əsədullayev Fəxrəddin Əhməd oğluna məxsus əmək kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Başsağlığı

YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov, YAP Suraxanı rayon təşkilatının şura üzvü **Pənah Səfərovun** vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Ronaldo futboldan gedəcəyi vaxtı açıqladı

"Real" (Madrid) klubunun hücumçusu Kriştiano Ronaldo gələcək karyerası haqda danışib. Qol.Az-ın "goal.com"a istinadən verdiyi məlumata görə, 29 yaşlı portuqaliyalı oyunçu daha 6-7 il futbol oynamaq istədiyini bildirib: "Daha 6-7 il yüksək səviyyədə futbol oynamağı düşünürəm. Özümə diqqət edirəm. Zədəm tamamilə sağalıb. Yenidən davam etmək və mövsümün sonuna qədər yaxşı formada qalmaq istəyirəm. Ötən mövsüm gözəl alındı. Yeni mövsümdə 5-6 titul qazanmaq imkanımız olacaq. Bütün mövsüm ərzində əlimdən gələnin ən yaxşısını edəcəm. Vuracağım qollarla komandanın titul qazanmasına kömək etmək istəyirəm".

Səlçuk İnan "Qalatasaray"ın yeni kapitanı oldu

"Qalatasaray" klubunun yeni mövsüm üçün kapitanı müəyyənləşib. "Goal.com"-un verdiyi məlumata görə, baş məşqçi Çezare Prandelli keçirdiyi mətbuat konfransında kapitanlıq sarğısını ötən mövsüm olduğu kimi Səlçuk İnanın daşıyacağını bildirib: "Komandanın kapitanı olaraq Səlçuk İnanı seçdik. O, çox müsbət enerjili bir insandır ki, bu da yaxşı əlamətdir". "İkinci kapitanı Sneyder komandaya qayıtdıqdan sonra seçəcəyik. Hakan Balta da namizədlər sırasındadır" - deyə italyalı mütəxəssis əlavə edib.

"Baku Cup 2014"də Azərbaycanın ikinci tennisçisi də məğlub oldu

Bakı Tennis Akademiyasının mərkəzi kortunda dünya reytinginin 62-ci pilləsində qərar tutan 21 yaşlı slovakyalı Yana Çepelova ilə 16 yaşlı Azərbaycan təmsilçisi Nəzrin Cəfərova qarşılaşdı. AzərTAC xəbər verir ki, turnirə ötən il olduğu kimi, bu il də xüsusi dəvətlə (wild card) qatılan Nəzrin Cəfərova güclü rəqibi qarşısında ciddi müqavimət göstərə bilmədi. İlk setdə cəmi 1 servis qazanan Nəzrin Cəfərova seti 1:6 hesabı ilə uduzdu. Y.Çepelova ikinci seti 6:0, matçı isə 2:0 hesabı ilə qalib başa vurdu. Bununla da səkkizdəbir finala yüksələn Y.Çepelovanın növbəti rəqibi fransalı Paulin Parmentiyer olacaq. Qeyd edək ki, Azərbaycanın digər təmsilçisi Züleyxa Səfərova turnirin ilk günündə təsnifat mərhələsində (qualifying) belaruslu Aleksandra Sasnoviçə 0:2 (2:6, 1:6) məğlub olmuşdu.

Azərbaycanlı hakim Almaniya - Serbiya oyununda

FIFA-nın referi köməkçisi Yaşar Abbasov 19 yaşadək futbolçulardan ibarət komandalar arasında Avropa çempionatının final mərhələsində növbəti təyinat alıb. AFFA-dan AzərTAC-a bildirişlər ki, iyulun 22-də keçiriləcək Almaniya - Serbiya qarşılaşmasının yan xətt hakimlərindən biri Y.Abbasov olacaq. Oyunu ispaniyalı FIFA referisi Javier Estrada Fernandez idarə edəcək. Digər laynsman Henrik Larsen (Danimarka), dördüncü hakim isə Stephan Klossner (İsveçrə) olacaq. Turnir Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərində keçirilir.

Xames Rodriqes rəsmən "Real"da

"Real" (Madrid) klubu "Monako"nun futbolçusu Xames Rodriqesin transferini rəsmiləşdirib. Qol.Az-ın klubun rəsmi saytına istinadən verdiyi məlumata görə, bu gün tibbi müayinədən keçən kolumbiyalı futbolçu ilə 6 illik müqavilə imzalanıb. Lakin futbolçunun transfer qiyməti haqda məlumat verilməyib. 23 yaşlı futbolçu yeni komandasında 10 nömrəli formanı geyinəcək. Qeyd edək ki, X.Rodriqes Kolumbiya millisinin heyətində 6 qolla "DÇ-2014"ün bombardiri olub.

TOPLU SMS

"Aztelekom" İB müştərilərinizin Sizə daha yaxın olması üçün Toplu SMS xidmətini təklif edir

Kampaniyalar və endirimlər
Korporativ tədbirlərə dəvətlər
Ödənişlər haqqında məlumatlar
Bayram və doğum günü təbrikləri və s.

Bu xidmət vasitəsilə mobil telefon istifadəçisi olan müştərilərinizə lazımı məlumatı qısa zamanda çatdırma biləcəksiniz

Mesajlarınızı bir anda minlərlə ünvana çatdırın, müştərilərin rəğbət və məmnuniyyətini qazanın, rəqiblərdən öndə olun!

012 122
QAYNAR XƏTT

"Aztelekom" İB
Az 1122, Bakı şəhəri, Tbilisi 187
aztelekom@aztelekom.net (+994 12) 344 00 00

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətname: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 5500